

25.11.2019

TLT-Building Oy
Marianna Ojala
Puunaulankatu 5
28100 Pori

Lausuntopyyntö 14.6.2019

Lausunto Porvoo-Askola 110 kV:n voimajohtohankkeesta

Kymenlaakson sähköverkko Oy suunnittelee uutta 110 kV maakaapelia ja ilmajohtoa välille Porvoo - Askola. Uusi voimajohto on osa Kymenlaakson sähköverkko Oy:n verkon kehitystä, jolla turvataan Askolan alueen tarvittavan energian riittävyys sekä toimitusvarmuus. Porvoon Sähköverkko Oy suunnittelee samanaikaisesti uutta 110 kV voimajohtoa välille Hattula - Sannainen.

Porvoon kaupunki toteaa, että tutkituista voimalinjan pääsijaintivaihtoehdoista jatkosuunnitteluun valittu itäinen vaihtoehto (VE1) aiheuttaa läntistä vaihtoehtoa (VE 2) vähemmän haittaa, koska muun ohella VE1:ssä voidaan hyödyntää olemassa olevaa johtokatua ja voimajohto toteutetaan maakaapelina kaupunkiympäristössä. Kuitenkin jatkosuunnitteluun valittua vaihtoehtoa tulee vielä kehittää ja tutkia moottoritien pohjoispuolella uusia linjauksia. Lisäksi ilmajohtoon sijaan tulee maakaapeliosuutta lisätä.

Maakaapeleita varten kaivetaan noin 1,5 metriä syvä ja 2 metriä leveä kaivanto. Työaikainen haltuunottoalue on noin 10 - 15 metriä. Lunastettava alue on 7 metriä leveä. Ilmajohdolla tarvittavan johtoaukean leveys on sen sijaan 26 metriä ja molemmin puolin johtoaukeaa tarvittavien reunavyöhykkeiden leveys on 10 metriä. Ilmajohdon johtoalue on yhteensä 46 metriä. Maakaapelin vaikutus maankäyttöön on ilmajohtoa merkittävästi vähäisempi.

Uudet voimajohdot eivät aiheuta ympäristöselvityksen mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (STMA 294/2002) suositusarvoja ylittävää sähkö tai magneettikenttää. Maakaapeloidusta voimajohdosta aiheutuvat sähkö- ja magneettikenttävaikutukset ovat huomattavasti pienemmät kuin ilmajohtoon.

Porvoon kaupunki pitää hyvänä ratkaisuna sitä, että välillä Hattula - Werner Söderströminkatu uudet voimajohdot, sekä Porvoo – Askola että Hattula – Sannainen, on suunniteltu maakaapeleina ja ne sijoittuvat rinnakkain samaan kaivantoon ja vanhaan johtoalueeseen. Kaapeleiden vaatimat johtoalueet jäävät ilmajohtoja merkittävästi pienemmäksi ja etäisyysvaatimukset asutukseen ovat merkittävästi pienemmät kuin ilmajohdolla. Samassa johtokadussa kulkee nykyisin Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohto. Porvoon kaupunki katsoo, että vielä tulee vakavasti tutkia, miten myös Fingridin 110 kV:n ilmajohto voidaan samassa yhteydessä kaapeloida.

Valtakunnallisesti arvokkaassa Porvoonjokilaakson alueella, sekä kaupunkiympäristössä että maaseutualueilla, on maiseman, kulttuuriympäristön ja kaupunkiympäristön kehittämisen kannalta ensiarvoisen tärkeitä, että johdot toteutetaan maakaapelina. Hattulan asemanseudun alueen kansainvälisen Europan11 – suunnittelukilpailun voittaneen ehdotuksen pohjalta on tarkoitus laatia tarkennettu yleissuunnitelma Hattulan alueelle. Sekä kilpailuohjelmassa että voittaneessa ehdotuksessa lähdettiin siitä, että maanpäällisiä johtoja ei alueella enää ole, vaan kaikki johdot upotetaan maahan. Hattulan alueella tulee selvittää maaperän mahdollinen pilaantuneisuus ennen kaivutöihin ryhtymistä.

Moottoritien pohjoispuolella voimajohtolinjaus pirstoo metsäalueita ja toisaalta joissakin kohdin ilmajohto taas kulkee tarpeettoman lähellä asutusta. Ympäristöselvityksessä ei ole otettu huomioon Viksberginjärven ranta-
asemakaavaa. Pykälissä kiinteistöillä RN:o 638-472-2-101 ja 638-472-2-58 sijaitsevaa arvokasta, luonnontilaista puroa, josta ainakin osa on ollut suojeltuna metsälain tarkoittamana arvokkaana elinympäristönä, ei ole ei ole myöskään huomioitu. Kyseinen osa puroa lähiympäristöineen tulee jättää voimajohtolinjauksen ulkopuolelle.

Uudenmaan ELY-keskus ja Porvoon kaupunki ovat laatineet 2019 tiesuunnitelman Myrskyläntien kevyenliikenteen väylästä välille Lakkapolku - Papinjärventie. Hanke kattaa noin 1,4 kilometrin osuuden maantiestä 1605. Välillä moottoritie – Papinjärventie voimajohto tulee toteuttaa maakaapelina ja hyödyntää uuden kevyen liikenteen väylän vaatimaa aluetta.

Kevyen liikenteen väylää on suunniteltu myöhemmin jatkettavan Papinjärventiestä pohjoiseen Kerkkoontien risteykseen saakka. Yleissuunnitelma Myrskyläntien parantamisesta laadittiin jo vuonna 2004. Voimajohtoon sijoituksessa tulee hyödyntää tulevaa kevyen liikenteen väylän sijoituspaikkaa ja toteuttaa voimajohto maakaapelina Myrskyläntien varrelle välillä Papinjärventie – Kerkkoontie.

Kerkkoontiestä pohjoiseen Askolan suuntaan on tutkittava voimajohtolle uusi sijoituspaikka ja toteuttaa se mahdollisimman suurelta osin maakaapelina. Jos voimajohtoon toteuttaminen maakaapelina Askolaan saakka ei ole mahdollista, tulee voimajohtoon linjauksessa hyödyntää mahdollisuuksien mukaan peltoalueita Askolan Nybackasssa ja Porvoon Ilmoissillassa. Tällä linjauksella säästetään ilmastollisesti merkityksellisen metsäalueen hakkuita.

Metsäalueelle sijoitettava voimajohto vaikuttaa vuosikymmeniä negatiivisesti ilmastotaseeseen, koska johtoalueen puustoa ei päästetä kasvamaan niin suureksi, että sillä olisi olennaista merkitystä hiilen sitomisessa. Voimajohtoon alle jäävälle metsäalueelle ei yleensä löydy mitään järkevää käyttöä eikä sille kehity erityisen arvokasta luontoa pieniä ketolaikkuja lukuun ottamatta. Pelloille sijoitettava voimajohto ei sen sijaan pääosin estä sen alle jäävän alueen viljelykäyttöä.

Porvoon kaupunki edellyttää, että TLT-Building Oy/Kymenlaakson sähköverkko Oy pyytää uudestaan lausuntoa asiassa siinä vaiheessa, kun linjan sijoitukselle on tutkittu kaupungin edellyttämiä uusia vaihtoehtoja ja täydennetty ympäristöselvitys. Lausunto tulee pyytää ennen kuin Kymenlaakson sähköverkko Oy käynnistää lupamenettelyn.

PORVOON KAUPUNGINHALLITUS

Jukka-Pekka Ujula
kaupunginjohtaja

Roope Lenkkeri
hallintojohtaja

9.1.2023

TLT-Building Oy sari.laivonen@tltgroup.fi

Lausuntopyyntö 28.10.2022

Lausunto 110 kV voimajohtohankkeesta Porvoo-Askola

Kymenlaakson sähköverkko Oy suunnittelee uutta 110 kV maakaapelia ja ilmajohtoa välille Porvoo - Askola parantaakseen sähkön toimintavarmuutta Askolassa. Porvoon kaupunki antoi asiassa ensimmäisen kerran lausunnon vuonna 2019. Porvoon kaupunki toteaa, että Kymenlaakson Sähköverkko Oy on ottanut huomioon Porvoon kaupungin lausunnossa esitetyn vaatimuksen uusien reittivaihtoehtojen tutkimisesta.

Voimajohto on nyt suunniteltu toteutettavan maakaapelina välillä Hattula Hambontie. Hambontieltä eteenpäin kohti Askolaa on vaihtoehdoissa edelleen mukana VE 1 ilmajohto Hambontieltä – Askolaan. VE 1:n mukainen ilmajohtona toteutettava linjaus pirstoo yhtenäiseksi luokiteltuja metsäalueita ja joissakin kohdin ilmajohto kulkee tarpeettoman lähellä asutusta. Linjaus aiheuttaa haittaa myös metsälain mukaiselle arvokkaille elinympäristöille mm. Pykälistössä. Valtaosa yhtenäisiksi luokiteltavista metsäalueista sijoittuu nimenomaan vaihtoehdon VE1 mukaiselle reitille. Metsäalueelle sijoitettava voimajohto vaikuttaa vuosikymmeniä negatiivisesti ilmastotaseeseen, koska johtoalueen puustoa ei päästetä kasvamaan niin suureksi, että sillä olisi olennaista merkitystä hiilen sitomisessa. Voimajohdon alle jäävälle metsäalueelle ei yleensä löydy mitään järkevää käyttöä eikä sille kehity erityisen arvokasta luontoa pieniä ketolaikkuja lukuun ottamatta. VE 1 aiheuttaa nyt esillä olevista vaihtoehdoista ympäristön lisäksi myös eniten haittaa maanomistajille. VE 1 tulee ehdottomasti hylätä.

Porvoon kaupunki toteaa, että paras vaihtoehto voimajohdon toteuttamiselle on, että voimajohto toteutetaan koko matkalta maakaapelina. Ilmajohtoon verrattuna maakaapelin aiheuttamat ympäristövaikutukset ovat selkeästi paljon pienemmät. Lisäksi kun maakaapeli vielä toteutetaan tielinjausten yhteyteen vaikutukset jäävät vähäiseksi. Maakaapelin toteuttaminen aiheuttaa vähiten haittaa maanomistajille, asutukselle, luonnolle, kulttuuriympäristölle ja sekä maisemalle.

Porvoon kaupunki on Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n kanssa käynnistänyt kävelypolun ja maakaapelin yhteissuunnittelun vuonna 2022 yhteistyössä alueen asukkaiden kanssa. Porvoon kaupungin talousarvioehdotuksessa vuodelle 2023 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2023-2025 on varauduttu kävelypolun toteuttamiseen maakaapelin toteuttamisen yhteydessä välille Hambontie Kerkkoontie. Tähän perustuen Porvoon kaupunki katsoo, että voimajohto tulee toteuttaa maakaapelina vähintään välille Hattula-Hambontie-Kerkkoontie.

9.1.2023

Mikäli voimajohtoa ei voida toteuttaa maakaapelina koko matkalle, tulee maakaapelia kuitenkin ehdottomasti jatkaa vielä Kerkkoontien risteyksestä eteenpäin kohti Askolaa. Kerkkoontiestä pohjoiseen voimajohto tulee toteuttaa maakaapelina Myrskyläntien varrelle/tuntumaan Askolan rajalle saakka (josta VE3 Ilmoissilta 3 ilmajohto lähtee kohti Askolaa). Mikäli tämä vaihtoehto osoittautuu Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n kannalta mahdottomaksi, tulee maakaapelia kuitenkin jatkaa Kerkkoontieltä pohjoiseen Myrskyläntien varrelle/tuntumaan Henttalantien risteykseen saakka. Näillä ratkaisulla voidaan välttää ilmajohdosta vaihtoehdossa VE3 Ilmoissilta 3 ja VE3 Ilmoissilta 4 aiheutuvat Myrskyläntien itäpuolella aiheutuvat haitat linnustolle, peltoviljelylle ja avarille peltomaisemille. Lisäksi ilmajohdon sijaintia tarkemmin tutkimalla ja yhteistyössä maanomistajien kanssa sopimalla voidaan ilmajohdosta aiheutuvaa haittaa asutukselle ja ympäristölle vielä pienentää Myrskyläntien länsipuolelle sijoittuvan ilmajohdon osalta. Esimerkiksi VE3 Ilmoissilta 4 vaihtoehdossa Askolan ja Porvoon rajalla tunnistettu lehtolaikku, jossa kasvaa rauhoitettu valkolehdokki, voitaneen paremmalla linjan suunnittelulla säästää.

Porvoon kaupunki toteaa, että tässä lausunnossa ei oteta kantaa VE 3 linjauksiin Askolan kunnan alueella.

Porvoon kaupunginhallitus

Jukka-Pekka Ujula
kaupunginjohtaja

Roope Lenkkeri
hallintojohtaja

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu torstai 2. helmikuuta 2023

**Lausunto 110 kV voimajohdosta Askola
Porvoo 2022_allekirjoitus.pdf**

(113415 byte)
SHA-512: 83dbc676ba1b316b8505c462e212219149e06
ac068712dbf343484c851d5db5f061176b3c836b014d86
ce16a50eac5baebf119f146996afd69f14253e0223bd2

Allekirjoitukset

2.2.2023 12.56.03 (CET)

Roope Teuvo Markus Lenkkeri

roope.lenkkeri@porvoo.fi
Allekirjoitettu eID: llä (Finnish Trust Network)

2.2.2023 13.10.42 (CET)

Jukka-Pekka Ujula

jukka-pekka.ujula@porvoo.fi
Allekirjoitettu eID: llä (Finnish Trust Network)

Allekirjoituksen on sertifioinut Assently

Lausunto 110 kV voimajohdosta Askola Porvoo 2022 allekirjoitus

Tämän tositteen aitouden varmistaminen voidaan tehdä skannaamalla oheinen QR-koodi. Voit tehdä tämän myös käymällä

<https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

c4c29e545be123cd98899b0fc3492d11ccba243208300c79306e3ce91d12cd05c7f4d4c9cd807b1b2688df9bca70bc6591b81abc2529cb6f39ea244c8a9220

f3

Tästä tositteesta

Tämä dokumentti on allekirjoitettu Assently-palvelulla. Sähköisesti tunnistetun allekirjoituksen katsotaan olevan sähköisesti varmennettu. Suomen laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista 1/9/2009 määrittää, että sähköinen allekirjoitus on yhtä pätevä kuin perinteinen fyysinen allekirjoitus.

Assently AB, Org Nr 556828-8442
Assently AB | Hölländargatan 20, 111 60 Tukholma

LAUSUNTO 110 KV VOIMAJOHTOHANKKEESTA PORVOO - ASKOLA

KHALL § 212

Valmistelija: hallintojohtaja Tuija Saloranta

Kymenlaakson sähköverkko Oy suunnittelee uutta 110 kV maakaapelia ja ilmajohtoa välille Porvoo - Askola. Uusi voimajohto on osa Kymenlaakson sähköverkko Oy:n verkon kehitystä, jolla turvataan Askolan alueen tarvittavan energian riittävyys sekä toimitusvarmuus.

Voimajohdon tarve:

Kymenlaakson sähköverkko Oy:n omistaa 100 % emoyhtiö Kymenlaakson Sähkö Oy, jolla on toimintaa neljän maakunnan alueella ja toimipaikat Kouvolassa, Kotkassa ja Loviisassa. Yhtiö on alueen kaupunkien ja kuntien (yht. 11 kpl) omistama verkkoyhtiö.

Sähkömarkkinalaki asettaa verkkoyhtiöille toimitusvarmuustavoitteet, jotka on täytettävä viimeistään vuonna 2029. Tavoitteet on täytettävä portaittain: 31.12.2019 mennessä tavoitteesta on toteutettava 50%, 31.12.2023 mennessä vähintään 75% ja 31.12.2028 mennessä 100%.

Askolan, Monninkylän ja Pukkilan sähköasemien syöttö tapahtuu nykyisin Mäntsälästä säteittäisellä ("oksa") 110 kV johdolla. Sähkön toimitusvarmuudenparantamiseksi Kymenlaakson Sähköverkko Oy on neuvotellut kantaverkkoyhtiö Fingrid Oy:n kanssa kantaverkkoyhtiön sähköasemalle Porvooseen rakennettavasta uudesta liityntäkentästä ja sieltä uuden 110 kV voimajohdon rakentamisesta Askolaan. Uusi voimajohtoyhteys muodostaa renkasverkkoyhteyden Askolaan (Mäntsälän suunta ja Porvoon suunta) ja sillä on suora vaikutus asiakkaille toimitettavan sähkön toimitusvarmuuteen.

Voimajohtohanke ja reittivaihtoehdot on alustavasti esitelty Porvoon kaupungille, Uudenmaan Ely-keskukselle, Porvoon museolle, Museovirastolle, Porvoon Sähköverkko Oy:lle 3.10.2017 pidetyssä viranomaisneuvottelussa, jonka muistio on liitteenä. Tilaisuuteen kutsutuista poissaolleista hanketta kommentoi Uudenmaan liitto. Askolan kunnan kanssa on käyty oma viranomaisneuvottelu 25.10.2017, jonka muistio on liitetty ensimmäisen viranomaisneuvottelun muistioon. Voimajohtohankkeen suunnittelusta sekä hankkeeseen liittyvistä lupa-asioista vastaa TLT-Building Oy.

Hankkeen toteuttamiseksi tutkitut ja viranomaisille esitellyt kaksi reittivaihtoehtoa ovat itäinen johtosuunta ja läntinen johtosuunta. (Reittivaihtoehdot on esitelty tarkemmin viranomaisneuvottelun muistiossa).

Viranomaisneuvottelujen pohjalta reittivaihtoehtoista valikoitui toteutettavaksi itäinen vaihtoehto. Suunniteltava uusi voimajohto alkaa Porvoon sähköasemalta 2x110 kV maakaapelina, joista toinen on Porvoon Sähköverkko Oy:n kaapeli. Maakaapeli osuuden pituus on n. 3,4 km. Voimajohdon maakaapeli osuus päättyy Haavistonmäen kohdalle, missä voimajohto ylittää

Valtatie 7 (E18) ilmajohtona. Ilmajohto-osuuden pituus on n.15,4 km ja se päättyy Askolan sähköasemalle.

Ilmajohdon vaatima maa-aluearve on 26 metriä leveä johtoaukea sekä tämän molemmin puolin 10 m leveät reunavyöhykkeet. Johtoaluepiirrokset, joista käy selville johtoalueen leveys kullakin osuudella, ovat tämän lausuntopyyntöön liitteenä.

Uuden voimajohtoreitin pituus on noin 18,7 km. Käytettävä pylvästyyppi on pääasiassa harustettu pylväs rakenne. Johtoreitti sijoittuu Porvoon kaupungin ja Askolan kunnan alueille.

Ramboll Finland Oy on tehnyt hankkeesta ympäristöselvityksen, joka on liitteenä. Arkeologisen muinaisjäännösten inventoinnin on tehnyt Mikrolit-ti Oy, inventointiraportti liitteenä.

Pyydämme teiltä virallista lausuntoa voimajohtohankkeesta ja johdon sijoituksesta. Lausuntonne tullaan liittämään Energiavirastolle tehtävään hanke-lupahakemukseen sekä valtioneuvostolle tai Maanmittauslaitokselle tehtävään lunastuslupahakemukseen.

Mahdollisiin kysymyksiin vastaavat Kymenlaakson Sähköverkko Oy:stä suunnittelupäällikkö Tuomo Hakkarainen p. 040 860 0515 sekä TLT-Building Oy:stä asiantuntija Arto Marjoniemi p. 040 7131 802

Päätösehdotus (hallintojohtaja):

Askolan kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon:

Askolan kunta katsoo hankkeen tarpeelliseksi ja puoltaa hankkeen etenemistä.

Kunta ei ota kantaa linjausvaihtoehtoihin.

Pöytäkirja tämän päätöksen osalta tarkistetaan välittömästi kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että Jouni Martikainen (Kymenlaakson Sähkö Oy:n hallintoneuvoston jäsen), Jari Vettenranta (Kymenlaakson Sähkö Oy:n hallituksen jäsen) ja Sanna Kurki (alueen peltovuokraaja) poistuivat esteellisinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 20.08-20.21.

Täytäntöönpano: TLT-Building Oy

Lisätietoja: hallintojohtaja Tuija Saloranta, puh. 040 719 5069 tai etunimi.sukunimi@askola.fi

Tarkastetusta pykälästä lähetetty ote sähköpostilla.

Askolassa 5.9.2019

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Toimielin: Kunnanhallitus
Kokouspvm: 4.9.2019

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä 10.9.2019

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n (410/2015) mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 200-207, 209, 211-212, 214-219, 221-222

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom (410/2015) mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: 208, 210, 213,

Hallintolainkäyttölaki 5 §:n 2 mom. ja 13 § / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:
220 EtuostoL (608/77) 22 §

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja –aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Pykälät: 208, 210, 213, 215

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:
Askolan kunnanhallitus
Osoite: Askolantie 30, 07500 Askola tai askola@askola.fi

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) tai kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirjanote on lähetetty hänelle kirjeellä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta muutoksenhakuajaksi. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkipäivä, oikaisuvaatimuksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon haetaan oikaisua sekä millaista oikaisua haetaan ja millä perusteilla. Oikaisuvaatimus on sen tekijän allekirjoitettava.

Jos viranhaltijalla, työntekijällä tai viranhaltija- tai työntekijäyhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, viranhaltija tai työntekijä ei voi saattaa sitä oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen: Helsingin hallinto-oikeus,

Osoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki ja sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Puh: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät:

Valitusaika: 30 pv

Hallintovalitus, pykälät:

Valitusaika: pv

Muu valitusviranomainen: Pykälät:

Valitusaika: pv

Osoite:

Valitusasiakirja

Valitusasiakirjassa on ilmoitettava:

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valitusasiakirja on valittajan tai valitusasiakirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valitusasiakirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitusasiakirjat on toimitettava (jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle); nimi ja osoite:

Pykälät:

Lisätietoja

Tuomioistuinmaksulain (11.12.2015/1455) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu.

Lausunto uusista reittivaihtoehtoista Porvoo-Askola 110 kV voimajohtohankkeessa

Kymenlaakson Sähköverkko Oy pyytää Askolan kunnalta lausuntoa Porvoo-Askola 110 kV voimajohtohankkeesta. Lausuntoa pyydetään 30.11.2022 mennessä. Huolimatta että kyse on yhteishankkeesta kahden kunnan alueella, tämä lausunto ottaa kantaa vain linjauksen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksiin Askolan kunnan alueella. Uusi voimajohtoyhteys muodostaa rengasverkkoyhteyden Askolaan (Mäntsälän suunta ja Porvoon suunta) ja sillä on suora vaikutus asiakkaille toimitettavan sähkön toimitusvarmuuteen.

Johtohankkeesta tehtiin YVA-tarveharkinta, josta Uudenmaan Ely-keskus on 10.7.2020 antanut päätöksensä, jonka mukaan hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista menettelyä. Hankkeesta on laadittu v. 2019 ympäristöselvitys, missä tarkastelua on tehty kahden vaihtoehdon välillä, VE1 ja VE2. Jatkosuunnittelun jälkeen VE2 on jäänyt pois ja tilalle on tullut VE3 ja sen kolme alavaihtoehtoa: Ilmoissilta 3, Ilmoissilta 4 ja Maijanpelto. Ympäristöselvitystä on täydennetty VE3 vaihtoehtojen osalta. Kaikki tarkastelun alle olevat vaihtoehdot on toteutettu ilmajohtoina Askolan kunnan alueella.

Kaikki reittivaihtoehdot kulkevat Askolan sähköasemalta jonkin matkaa kyläalueella lähellä asutusta. VE 1 haarautuu omaksi reitiksi ja kulkee pääosin harvaanasuttujen, metsäisten alueiden läpi (Nietoonmetsä). Yhtenäisen metsäalueen luonnonsuojellut alueet sijaitsevat Porvoon puolella. Ilmajohdon vaatima maa-aluearve on 26 metriä leveä hakkuuaukea sekä tämän molemmin puolin 10 m leveät reunavyöhykkeet. Reunavyöhykkeiltä ei vaadita kaatamaan puustoa kokonaan, mutta puusto pidetään matalana. VE 1 reitillä on tunnistettu kaksi metsälain 10 §:n tarkoittamaa erityisen tärkeää elinympäristöä (yksi vähäpuustoinen suo ja tihkupinnan välitön lähiympäristö). Lähteiköt, jotka sisältävät myös tihkupinnat on Etelä-Suomessa luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN) ja valtakunnallisesti vaarantuneeksi luontotyyppiä

VE 3 alavaihtoehdot Ilmoissilta 3 ja 4 kulkevat suuremmalta osin pelloilla ja kylämäisen asutuksen läheisyydessä. Avoimilla alueilla voimajohto näkyy laajalle alueelle, ja voimajohdon aikaansaamat maisemavaikutukset syntyvät niin lähi- kuin kaukomaisemassa. Erityisesti vaihtoehto Ilmoissilta 3:n maisemavaikutuksia voidaan pitää merkittävänä. Ilmoissilta 3 sijoittuu myös paikoin Ilolanjoen välittömään läheisyyteen. Ilolanjoen pellot on luokiteltu maakunnallisesti arvokkaaksi linnustoalueeksi. Peltoalueelle kerääntyy keväisin isoja määriä voimajohtoihin suuremmissa törmäysriskissä olevia isoja lintuja.

Ilmoissilta 4 vaihtoehdossa Askolan ja Porvoon rajalla on tunnistettu lehtolaikku, missä kasvaa valkolehdokkia. Valkolehdokki on luonnonsuojeluasetuksella rauhoitettu laji, minkä hävittäminen on kielletty. Reittivaihtoehdon toteutuessa esiintymä todennäköisesti tuhoutuu.

VE 3 reittivaihtoehtojen varrelle sijoittuu keskeisille paikoille muinaisjäänöksiä. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäänöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. (Muinaismuistolaki 1 §)

Askolan ympäristönsuojeluviranomainen lausuu asiasta seuraavaa:

Voimajohdon ympäristövaikutukset ovat erilaiset riippuen valitusta vaihtoehdosta. VE 1 merkittävin vaikutus on yhtenäisten metsäalueiden pirstaloituminen ilmajohdon vaatiman avohakkuun vuoksi. VE 3 vaihtoehtoissa taas on enemmän maisemallisia vaikutuksia toiminnan sijoituessa kylämaisiin ja avariin alueisiin ja useamman vakituisen ja vapaa-ajan asunnon lähelle. Johtopylväiden sijoittuminen lähelle Ilolanjoen arvokasta lintualueutta lisää muuttolintujen törmäysriskiä erityisesti keväisin lintujen kevätmuuttojen aikaan.

Ilmoissilta 4 reitin varrella on maastokäyntien yhteydessä tunnistettu valkolehdokkisesiintymä. Valkolehdokki on luonnonsuojeluasetuksen nojalla rauhoitettu. Mikäli vaihtoehtoon päädytään, tulee

Uudenmaan ELY-keskukselta hakea lupa poiketa rauhoitussäännöstä. Lisäksi VE 3 reittivaihtoehtojen muinaismuistoesiintymien tarkempi selvittäminen ja niiden säilyminen tai niihin kajoaminen tulee selvittää tarkemmin, jos kyseisiin reitteihin päädytään.

Rakennusaikaisilla toimenpiteillä on mahdollista vaikuttaa hankkeen ympäristövaikutuksiin paikallisesti esimerkiksi ajoittamalla rakennustyöt lintujen pesimäajan ja viljelyajan ulkopuolelle.

Laura Haapola
ympäristönsuojelusihteri

Lausunto Kymenlaakson Sähköverkkojen 110 kV voimajohtohankkeesta Porvoo – Askola

Kunnanhallitus 24.11.2022 § 241
115/00.01.03/2022

Valmistelu/lisätiedot kunnanjohtaja Ilari Soosalu, puh 040 7109 045 tai
etunimi.sukunimi@askola.fi

Kymenlaakson Sähköverkko Oy on keväällä 2017 käynnistänyt Porvoo – Askola 110 kV voimajohdon suunnittelun parantaakseen sähkön toimitusvarmuutta alueella. Hankkeesta on saatu viralliset viranomaislausunnot syksyllä 2019.

Askolan, Monninkylän ja Pukkilan sähköasemien syöttö tapahtuu nykyisin Mäntsälästä säteittäisellä ("oksa") 110 kV johdolla. Sähkön toimitusvarmuuden parantamiseksi Kymenlaakson Sähköverkko Oy on neuvotellut Fingrid Oyj:n kanssa kantaverkkoyhtiön sähköasemalle Porvooseen rakennettavasta uudesta liityntäkentästä ja sieltä uuden 110 kV voimajohdon rakentamisesta Askolaan. Uusi voimajohtoyhteys muodostaa rengasverkkoyhteyden Askolaan (Mäntsälän suunta ja Porvoon suunta) ja sillä on suora vaikutus asiakkaille toimitettavan sähkön toimitusvarmuuteen.

Voimajohtohanke ja reittivaihtoehdot on ensimmäisen kerran esitelty viranomaisille 3. ja 25.10.2017 pidetyissä viranomaisneuvottelussa. Hankkeen toteuttamiseksi tutkitut ja viranomaisille esitellyt kaksi reittivaihtoehtoa olivat tuolloin itäinen ja läntinen johtosuunta.

Johtohankkeesta tehtiin YVA-tarveharkinta, josta Uudenmaan Ely-keskus on 10.7.2020 antanut päätöksensä, jonka mukaan hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista menettelyä.

Toisen kerran hanketta on esitelty viranomaisille 5.2.2021. Toisen viranomaisneuvottelun taustalla oli Porvoon kaupungin lausunto, jonka pohjalta voimajohdolle oli tarkasteltu uusia reittivaihtoehtoja.

Ramboll Finland Oy on tehnyt hankkeesta ympäristöselvityksen vuonna 2019 ja Mikroliitti Oy samana vuonna arkeologisen muinaisjäännösten inventoinnin. Selvityksissä tarkasteltiin tuolloin yllä mainittuja kahta reittivaihtoehtoa. Ympäristöselvitystä on täydennetty yllä mainitun Porvoon kaupungin lausunnon pohjalta tarkasteltavien reittivaihtoehtojen osalta.

Porvoo – Askola voimajohtohanke koostuu sekä ilmajohto- että maakaapeliosuudesta. Ilmajohdon vaatima maa-aluearve on 26 metriä leveä johtoaueka sekä tämän molemmin puolin 10 m leveät reunavyöhykkeet. Käytettävä pylvästyyppi on pääasiassa harustettu pylväs rakenne. Maakaapelia varten lunastetaan seitsemän metriä leveä johtokäytävä.

Suunniteltava voimajohto alkaa Porvoon sähköasemalta 2 x 110 kV maakaapelina, joista toinen on Porvoon Sähköverkko Oy:n kaapeli. Porvoon kaupungin ja alueen maanomistajien kanssa käytyjen laajamittaisten neuvotteluiden pohjalta on päädytty yhtenä vaihtoehtona tutkimaan mahdollisuutta toteuttaa sähkönsiirto maakaapelilla yhdessä

Porvoon kaupungin suunnitteleman, uuden kävelypolun yhteydessä ainakin Kerkkoontielle saakka.

Uuden voimajohdon pituus on noin 20 km lopullisesta linjauksesta ja maakaapeliosuuden pituudesta riippuen. Johtoreitti sijoittuu Porvoon kaupungin ja Askolan kunnan alueille.

Askolan kuntaa pyydetään 4.9.2019 antamaa lausuntoa täydentävän lausunnon voimajohdon toteutus- (ilmajohto/maakaapeli) ja reittivaihtoehtoista Hambontieltä Askolaan:

1. Ilmajohto VE 1 Hambontieltä Askolaan.
2. Ilmajohto VE 3 Hambontieltä Askolaan Ilmoissilta 3 tai 4 kautta. Askolassa vaihtoehtona lisäksi Maijanpelto.
3. Suunniteltua kävelypolkua mukaileva maakaapelireitti Hambontieltä Kerkkoontielle, jossa liittyminen suunniteltuun ilmajohtoon VE 1 pylväsvälillä 25-26.
4. Suunniteltua kävelypolkua mukaileva maakaapelireitti Hambontieltä Pykälistöntielle, jossa liittyminen suunniteltuun ilmajohtoon VE 1 pylväällä 17.
5. Suunniteltua kävelypolkua mukaileva maakaapelireitti Hambontieltä Kerkkoontielle, josta maakaapelireitti jatkuu Myrskyläntien suuntaisesti ja liittyy Ilmoissilta 4 ilmajohtoreittiin. Askolassa vaihtoehtona lisäksi Maijanpelto.
6. Suunniteltua kävelypolkua mukaileva maakaapelireitti Hambontieltä Kerkkoontielle, josta maakaapelireitti jatkuu Myrskyläntien suuntaisesti ja liittyy Ilmoissilta 3 ilmajohtoreittiin. Askolassa vaihtoehtona lisäksi Maijanpelto.
7. Suunniteltua kävelypolkua mukaileva maakaapelireitti Hambontieltä Ilmoissillan haaraan (Nybondas pelto), jossa liittyminen Ilmoissillan ilmajohtoreittivaihtoehtoihin 3 tai 4. Askolassa vaihtoehtona lisäksi Maijanpelto.

Kunnan lausunto lähetetään TLT-Building Oy:n suunnittelijalle ja se tullaan tullaan liittämään valtioneuvostolle tehtävään lunastuslupahakemukseen.

Täydennetty ympäristöselvitys ja arkeologinen inventointiraportti on oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Ilari Soosalu

Päätösehdotus

Askolan kunta toteaa lausuntonaan, että sähkön toimitusvarmuuden turvaaminen tulevaisuudessa on Askolalle tärkeää.

Askolan kunta toteaa Kymenlaakson Sähköverkkojen 110 kV voimajohtohankkeesta, että sähköverkon maakaapelointi tulee olla ensisijainen toteuttamisvaihtoehto.

Lisäksi edellytämme, että valittu linjavaihtoehto aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa maanomistajille, kuntalaisille ja ympäristölle.

Askolan ympäristönsuojelusihteerin antama lausunto lisätään liitteeksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että Sanna Kurki poistui kokouksesta (osallisuusjäävi) tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 19.35-20.04.

Liitteet

[1] lausunto voimajohtohankkeesta

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta lähetetty ote sähköpostilla.

Askolassa 29.11.2022

Maina Anttilainen
hallintosihteeri

ASKOLAN KUNTA

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kunnanhallitus

§ 241

24.11.2022

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 241

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Lausunto Kymenlaakson Sähköverkkojen 110 kV voimajohtohankkeesta Porvoo – Askola

Kunnanhallitus 24.11.2022 § 241

Valmistelu/lisätiedot kunnanjohtaja Ilari Soosalu, puh 040 7109 045 tai etunimi.sukunimi@askola.fi

Kymenlaakson Sähköverkko Oy on keväällä 2017 käynnistänyt Porvoo – Askola 110 kV voimajohdon suunnittelun parantaakseen sähkön toimitusvarmuutta alueella. Hankkeesta on saatu viralliset viranomaislausunnot syksyllä 2019.

Askolan, Monninkylän ja Pukkilan sähköasemien syöttö tapahtuu nykyisin Mäntsälästä säteittäisellä ("oksa") 110 kV johdolla. Sähkön toimitusvarmuuden parantamiseksi Kymenlaakson Sähköverkko Oy on neuvotellut Fingrid Oyj:n kanssa kantaverkkoyhtiön sähköasemalle Porvooseen rakennettavasta uudesta liityntäkentästä ja sieltä uuden 110 kV voimajohdon rakentamisesta Askolaan. Uusi voimajohtoyhteys muodostaa rengasverkkoyhteyden Askolaan (Mäntsälän suunta ja Porvoon suunta) ja sillä on suora vaikutus asiakkaille toimitettavan sähkön toimitusvarmuuteen.

Voimajohtohanke ja reittivaihtoehdot on ensimmäisen kerran esitelty viranomaisille 3. ja 25.10.2017 pidetyissä viranomaisneuvottelussa. Hankkeen toteuttamiseksi tutkitut ja viranomaisille esitellyt kaksi reittivaihtoehtoa olivat tuolloin itäinen ja läntinen johtosuunta.

Johtohankkeesta tehtiin YVA-tarveharkinta, josta Uudenmaan Ely-keskus on 10.7.2020 antanut päätöksensä, jonka mukaan hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista menettelyä.

Toisen kerran hanketta on esitelty viranomaisille 5.2.2021. Toisen viranomaisneuvottelun taustalla oli Porvoon kaupungin lausunto, jonka pohjalta voimajohdolle oli tarkasteltu uusia reittivaihtoehtoja.

Ramboll Finland Oy on tehnyt hankkeesta ympäristöselvityksen vuonna 2019 ja Mikroliitti Oy samana vuonna arkeologisen muinaisjäännösten inventoinnin. Selvityksissä tarkasteltiin tuolloin yllä mainittuja kahta reittivaihtoehtoa. Ympäristöselvitystä on täydennetty yllä mainitun Porvoon kaupungin lausunnon pohjalta tarkasteltavien reittivaihtoehtojen osalta.

Porvoo – Askola voimajohtohanke koostuu sekä ilmajohto- että maakaapeliosuudesta. Ilmajohdon vaatima maa-aluearve on 26 metriä leveä johtoaueka sekä tämän molemmin puolin 10 m leveät reunavyöhykkeet. Käytävä pylvästyyppi on pääasiassa harustettu pylväsrakenne. Maakaapelia varten lunastetaan seitsemän metriä leveä johtokäytävä.

Suunniteltava voimajohto alkaa Porvoon sähköasemalta 2 x 110 kV maakaapelina, joista toinen on Porvoon Sähköverkko Oy:n kaapeli. Porvoon kaupungin ja alueen maanomistajien kanssa käytyjen laajamittaisten neuvotteluiden pohjalta on päädytty yhtenä vaihtoehtona tutkimaan mahdollisuutta toteuttaa sähkönsiirto maakaapelilla yhdessä

Porvoon kaupungin suunnitteleman, uuden kävelypolun yhteydessä ainakin Kerkkoontielle saakka.

Uuden voimajohdon pituus on noin 20 km lopullisesta linjauksesta ja maakaapeliosuuden pituudesta riippuen. Johtoreitti sijoittuu Porvoon kaupungin ja Askolan kunnan alueille.

Askolan kuntaa pyydetään 4.9.2019 antamaa lausuntoa täydentävän lausunnon voimajohdon toteutus- (ilmajohto/maakaapeli) ja reittivaihtoehtoista Hambontieltä Askolaan:

1. Ilmajohto VE 1 Hambontieltä Askolaan.
2. Ilmajohto VE 3 Hambontieltä Askolaan Ilmoissilta 3 tai 4 kautta. Askolassa vaihtoehtona lisäksi Maijanpelto.
3. Suunniteltua kävelypolkua mukaileva maakaapelireitti Hambontieltä Kerkkoontielle, jossa liittyminen suunniteltuun ilmajohtoon VE 1 pylväsvälillä 25-26.
4. Suunniteltua kävelypolkua mukaileva maakaapelireitti Hambontieltä Pykälistöntielle, jossa liittyminen suunniteltuun ilmajohtoon VE 1 pylväällä 17.
5. Suunniteltua kävelypolkua mukaileva maakaapelireitti Hambontieltä Kerkkoontielle, josta maakaapelireitti jatkuu Myrskyläntien suuntaisesti ja liittyy Ilmoissilta 4 ilmajohtoreittiin. Askolassa vaihtoehtona lisäksi Maijanpelto.
6. Suunniteltua kävelypolkua mukaileva maakaapelireitti Hambontieltä Kerkkoontielle, josta maakaapelireitti jatkuu Myrskyläntien suuntaisesti ja liittyy Ilmoissilta 3 ilmajohtoreittiin. Askolassa vaihtoehtona lisäksi Maijanpelto.
7. Suunniteltua kävelypolkua mukaileva maakaapelireitti Hambontieltä Ilmoissillan haaraan (Nybondas pelto), jossa liittyminen Ilmoissillan ilmajohtoreittivaihtoehtoihin 3 tai 4. Askolassa vaihtoehtona lisäksi Maijanpelto.

Kunnan lausunto lähetetään TLT-Building Oy:n suunnittelijalle ja se tullaan tullaan liittämään valtioneuvostolle tehtävään lunastuslupahakemukseen.

Täydennetty ympäristöselvitys ja arkeologinen inventointiraportti on oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Ilari Soosalu

Päätösehdotus

Askolan kunta toteaa lausuntonaan, että sähkön toimitusvarmuuden turvaaminen tulevaisuudessa on Askolalle tärkeää.

Askolan kunta toteaa Kymenlaakson Sähköverkkojen 110 kV voimajohtohankkeesta, että sähköverkon maakaapelointi tulee olla ensisijainen toteuttamisvaihtoehto.

Lisäksi edellytämme, että valittu linjavaihtoehto aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa maanomistajille, kuntalaisille ja ympäristölle.

Askolan ympäristönsuojelusihteerin antama lausunto lisätään liitteeksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että Sanna Kurki poistui kokouksesta (osallisuusjävi) tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 19.35-20.04.

Kunnanhallitus 10.05.2023 § 417
115/00.01.03/2022

Valmistelu/lisätiedot

hallintojohtaja/vt. kunnanjohtaja Tuija Saloranta, puh. 040 719 5069,
etunimi.sukunimi@askola.fi

Kuntaan on toimitettu 27.3.2023 Antti Toiviasen (allekirjoittaja) ja asianosaisten työryhmän kirjelmä ”Porvoo-Askola 110 kV voimajohtohankkeen lausunnon tarkistaminen”.

Kirjelmässä vaaditaan, että Askolan kunta tarkistaa välittömästi omaa lausuntoaan siltä osin, että kohta

Askolan kunta toteaa Kymenlaakson Sähköverkkojen 110 kV voimajohtohankkeesta, että sähköverkon maakaapelointi tulee olla ensisijainen toteuttamisvaihtoehto.

muutetaan muotoon:

Askolan kunta toteaa Kymenlaakson Sähköverkkojen 110 kV voimajohtohankkeesta, että se on ehdottomasti kokonaisuudessaan toteutettava maakaapelointina.

Kirjelmässä on myös perustelut vaatimukselle. Kirjelmä kokonaisuudessaan on esityslistan oheismateriaalina.

Kymenlaakson Sähköverkko on siis toteuttamassa 110 kV voimajohtoa välille Porvoo-Askola sähkön toimitusvarmuuden parantamiseksi. Kunta on antanut pyynnöstä lausunnot 4.9.2019 ja 24.11.2022.

Sähköverkon rakentamishankkeesta löytyy tietoa Kymenlaakson Sähkö Oyn omilta verkkosivuilta osoitteesta:

<https://www.ksoy.fi/sahkoverkko/toimitusvarmuus/porvoo-askola-110-kv-voimajohtohanke/>

KSOY:n 110 kV voimajohtohankkeen suunnittelun aloitus on käynnistynyt jo keväällä 2017. Alun perin reittivaihtoehtoina oli joko itäinen tai läntinen vaihtoehto. Ensisijaisena johdon reittivaihtoehtona esillä ollut valtatie 55 -väylän hyödyntäminen estyi Porvoonjoen valtakunnallisesti merkittävän ja suojellun kulttuurimaisema-alueen vuoksi. Läntisen vaihtoehdon toteuttamisella olisi enemmän vaikutuksia mm. Porvoon alueella kaavoitetuille alueille, ympäristökohteisiin ja kulttuurimaisemaan Askolaa lähestyttäessä.

Itäinen johtoreitti mahdollisti myös yhteistyön Porvoon Sähköverkon kanssa maakaapeloitavalla osuudella Porvoon kaupungin alueella noin 2,5 kilometrin matkalla. Lisäksi Porvoon kaupungin alueella kaapelointivaksi soveltuu n. 6 km matka ELY:n kevyenliikenteenväylässä ja Porvoon kaupungin kävelypolussa. Itäisiä vaihtoehtoja on edelleen kaksi VE1 ja VE3.

Ramboll on laatinut vaihtoehtoista ympäristöselvitykset 2.4.2019 ja 21.11.2022. Selvitysten mukaan itäisellä johtoreitillä ei ole merkittäviä ympäristöllisiä tai arkeologisia kohteita / vaikutuksia niihin. Nyt käynnissä on vaihtoehtojen (VE1 ja VE3 alavaihtoehtoineen) vaikutusten arviointi AFRYn toimesta. Kun vaikutustenarviointit on tehty Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n verkko-omaisuuden hallinta yksikön päällikkö Tuomo Hakkaraisen mukaan selvityksen alaisista linjoista valitaan se missä on vähimmät haitat.

Hallintojohtaja/vt. kunnanjohtaja on ollut yhteydessä yksikön päällikkö Hakkaraiseen ja hänen mukaansa Kymenlaakson Sähköverkko Oy ei tule yksin lähtemään maakaapelin rakentamiseen. Hakkarainen kertoi myös, että maakaapeliosuudet on suunniteltu ja osin jo toteutettu yhteisrakentamisena Porvoon Sähköverkon, ELY:n ja Porvoon kaupungin kanssa. Kymenlaakson Sähköverkko Oy:lle ei ole tullut tietoon Porvoo-Askola voimajohdon suunnittelutyön aikana tai sidosryhmäkeskusteluiden kautta muita infrahankkeita, kuten Mäntsäläntie 55 vierusta, joihin johtohanke voitaisiin yhdistää mahdollistaen maakaapeloinnin taloudellisesti järkevän toteuttamisen.

Porvoo-Askola -rengasjohtoa on suunnitelu kattavin selvityksin ja laajalla osallistamiselle yli kuusi vuotta, eikä yhtiön mukaan hankkeen suunnitteluvaiheen pitkittämiseksi ja toteuttamisen viivyttelylle kokonaan uusin suunnitelmin ole tarvetta eikä perusteita.

Esittelijä

hallintojohtaja/ vt. kunnanjohtaja Tuija Saloranta

Päätösehdotus

Askolan kunnan kannalta on välttämätöntä turvata kuntalaisten ja teollisuuden sähkön saannin tarve kauas tulevaisuuteen. Kunnanhallitus edellyttää, että Porvoo-Askola 110 kV-linjaus toteutetaan askolalaisten maanomistajien ja kunnan sekä kuntalaisten kokonaisedun mukaisesti. Huoltovarmuuden ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti hanke tulee toteuttaa maakaapelointina, johon tämän tyyppisten hankkeiden kohdalla muutoinkin ollaan siirtymässä.

Päätös

Keskustelun kuluessa Matti Jäppilä ehdotti, että vt. kunnanjohtajan päätösehdotukseen lisätään: Lisäksi kunta edellyttää kantatie 55 maakaapelointilinjauksen selvittämistä.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Matti Jäppilän lisäys hyväksyä yksimielisesti. Koska lisäystä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen hyväksyneen sen yksimielisesti.

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen Matti Jäppilän lisäyksellä.

Merkitään pöytäkirjaan, että Sanna Kurki poistui kokouksesta (osallisuusjävi) tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 18.11-19.07. Kokouksessa pidettiin tauko klo 18.40-18.58 ja Hannu Vihreäluoto poistui kokouksesta klo 18.40.

Täytäntöönpano

Antti Toiviainen ja asianosaisten työryhmä

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta lähetetty ote sähköpostilla.

Askolassa 16.05.2023

Maina Anttilainen
hallintosihteeri

ASKOLAN KUNTA

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kunnanhallitus

§ 417

10.05.2023

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 417

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

TLT-Building Oy
Marianna Ojala
Puunaulakatu 5
28100 PORI

marianna.ojala(a)tit-e.fi

Viite: lausuntopyyntö 14.6.2019

Lausunto Porvoo - Askola 110 kV voimajohtohankkeesta

TLT-Building Oy on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n suunnittelemaasta Porvoo - Askola 110 kV voimajohtohankkeesta 16.8.2019 mennessä. Uusi voimajohto on osa Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n verkon kehitystä, jolla turvataan Askolan alueen tarvittavan energian riittävyys sekä toimitusvarmuus. Hanke sijoittuu Porvoon kaupungin ja Askolan kunnan alueille.

Hankkeesta on pidetty viranomaisneuvottelu 3.10.2017. Viranomaisneuvottelun pohjalta kahdesta reittivaihtoehdosta valikoitui toteutettavaksi itäinen vaihtoehto (VE 1).

Kaavoitus

Uudenmaan liitto laatii parhaillaan uutta maakuntakaavaa Uusimaa-kaava 2050. Valitun reittivaihtoehdon mukainen linjaus on esitetty Uusimaa-kaavan ehdotuksessa. Voimajohdon suunnittelu ei edellytä muutoksia voimassa oleviin yleis- ja asemakaavoihin.

Maantiet

Voimajohdon rakentamiselle ei ole maanteiden tienpitäjän näkökulmasta periaatteellista estettä. Voimajohdon suunnittelussa ja sijoittamisessa maanteihin nähden on noudatettava Liikenneviraston ohjetta Sähkö- ja telejohdot ja maantiet (3/2018).

Johtolinjan tarkempaa sijoittumista maanteihin nähden voidaan arvioida vasta suunnitelmien tarkentuessa etenkin pylväspaikkojen osalta. Pylväspaikkojen tarkempaa tarkastelua varten (etenkin valtatie 7 ja Myrskyläntie (mt 1605) läheisyydessä) Uudenmaan ELY-keskus tarvitsee suurimittakaavaiset (esim. 1:500) pylväskohtaiset kartat, josta ilmenee pylvään sijoittuminen tiehen nähden sekä yksiselitteisesti tiealueen raja. Tämän lisäksi tarvitaan poikkileikkauskuvat tiealueen läheisyyteen sijoittuvien pylväiden kohdalta, josta ilmenee selvästi itse

tie, tiealueen raja sekä poikkileikkauskuva kohteeseen sijoitettavasta pylväästä.

Voimajohdon tarkemmassa suunnittelussa on huomioitava parhaillaan lausuntokierroksella oleva tiesuunnitelma (Maantien 1605 Porvoo-Myrskylä parantaminen rakentamalla kevyen liikenteen väylä välille Lakkapolku - Papinjärventie, Porvoo, TS) Myrskyläntien varteen sijoittuvasta jalankulku- ja pyöräväylästä. Tämän lisäksi suunnittelussa on huomioitava valtatie 7 ja Myrskyläntien eritasoliittymässä, lännen suunnan ajoradan ja Helsinkiin johtavan rampin välissä sijaitsevat tievalokeskuksen ja liikenteenohjauskeskuksen sähkökaapit ja niiden maakaapelit.

Kulttuuriympäristö

Kulttuuriympäristön näkökulmasta on hyvä, että vaihtoehtoksi on valittu itäinen vaihtoehto. Toteutettaessa voimajohto taajama-alueella maajohtona, sillä ei ole vaikutuksia Porvoon kaupunkiympäristöön, rakentamisajankohtaa lukuun ottamatta. Kaivanto tulee luonnollisesti peittää ja maisemoida asianmukaisesti. Kaupunkialueen ulkopuolella voimajohto ylittää avoimia peltoalueita, mikä muuttaa viljelymaisemaa. Se ei kuitenkaan sijoitu valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön tai maisema-alueen kohdalle, eikä voimajohdolla näin ollen ole vaikutusta mainittuihin ympäristöihin.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Hankkeet, joihin aina sovelletaan arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain hankeluettelossa. ELY-keskus toteaa, että suunnitellun 110 kV voimajohdon jännite alittaa YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohdassa 8 c mainitun jännitetason rajan, 220 kilovolttia. ELY-keskus katsoo, että hankkeen ominaisuudet, hankkeen sijainti ja vaikutusten luonne eivät ole sellaisia, että voimajohdon rakentaminen todennäköisesti aiheuttaisi laadultaan ja laajuudeltaan YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon hankkeiden ympäristövaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, joten YVA-lain 3.2 §:n mukaista tapauskohtaista arviointimenettelyä ei sovelleta hankkeeseen.

Luonnonsuojelu

Uudenmaan ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa hankkeesta luonnonsuojelun osalta.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Reetta Suni ja ratkaissut lakimies Olli Miettinen. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

TIEDOKSI

UUDELY / Pekka Hiekkala, Henrik Wager, Ilpo Huolman

Tämä asiakirja UUELY/12870/2017 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/12870/2017 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Suni Reetta 15.08.2019 12:38

Ratkaisija Miettinen Olli 15.08.2019 12:39

Kymenlaakson sähköverkko Oy
Yhdystie 7, PL 9
47201 Elimäki

Kymenlaakson sähköverkko 23.1.2020

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN (YVA-menettely) SOVELTAMISESTA YKSITTÄISTAPAUKSESSA

HANKE

110 kV - voimajohdon rakentaminen välillä Porvoo-Askola, Kymenlaakson Sähköverkko Oy, Porvoo ja Askola

HANKKEESTA VASTAAVA

Kymenlaakson Sähköverkko Oy
Yhteyshenkilö: Tuomo Hakkarainen, tuomo.hakkarainen@ksoy.fi
Asiamies: Arto Marjoniemi, TLT-Building Oy, arto.marjoniemi@tltgroup.fi

ASIAN VIREILLE TULO

Kymenlaakson Sähköverkko Oy aloitti hankkeen suunnittelun keväällä 2017. Voimajohtohanke ja sen reittivaihtoehdot esitettiin alustavasti 3.10.2017 pidetyssä viranomaisneuvottelussa Porvoon kaupungille, Uudenmaan ELY-keskukselle, Porvoon museolle, Museovirastolle ja Porvoon Sähköverkko Oy:lle. Neuvottelusta poissaolleista hanketta kommentoi Uudenmaan liitto. Askolan kunnan kanssa käytiin oma viranomaisneuvottelu 25.10.2017. Hankkeen toteuttamiseksi tutkitut ja viranomaisille esitellyt kaksi reittivaihtoehtoa olivat itäinen johtosuunta ja läntinen johtosuunta. Viranomaisneuvottelujen pohjalta reittivaihtoehdoista valikoitui toteutettavaksi itäinen vaihtoehto.

Maanmittauslaitos myönsi hankkeelle tutkimusluvan 9.8.2019. Tutkimuksen tavoitteena on merkitä johtosuunta maastoon ja tehdä pylväspaikoilla pohjatutkimukset. Tutkimuslupaan liittyvän tiedottamisen yhteydessä ja sen jälkeen syksyllä 2019 Uudenmaan ELY-keskukseen tuli useita yhteydenottoja hankkeesta. Useat asukkaat ja asukasyhdistykset vaativat ympäristövaikutusten arviointimenettelyn aloittamista hankkeesta. Asukkaat toimittivat ELY-keskukseen myös MTK Hämeen, MTK Kaakkois-Suomen, MTK Uudenmaan, SLC Nylandin ja alueen metsänhoitoyhdistysten yhteisen ympäristö- ja maankäyttövaliokunnan kannanoton, jossa valiokunta suositteli kannanoton tekijöitä kirjelmöimään hankkeesta Uudenmaan ELY-keskukselle harkinnanvaraisen YVA-menettelyn käynnistämiseksi, vaikka voimajohtohanke ei täytäkään lakisääteisiä YVA-menettelyn vaatimuksia. Perusteluina esitettiin hankkeen laajuus (yli 15 km), suunniteltu voimalinja on kokonaan uusi linja, asukkaiden kannanotossa esiin tuodut alueen luontoarvot ja alueen maanomistajien tasapuolisen kohtelun varmistaminen.

Uudenmaan ELY-keskus pyysi 26.11.2019 sähköpostitse Kymenlaakson Sähköverkko Oy:ltä aineistoja yksittäistapauspäätöksentekoa varten. Kymenlaakson Sähköverkko Oy toimitti aineiston Uudenmaan ELY-keskukselle 23.1.2020.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Kymenlaakson sähköverkko Oy:n Porvoo-Askola 110 kV -voimajohto -hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Hankkeen ja sen ympäristövaikutusten kuvaus sekä asian käsittely ja ELY-keskuksen ratkaisun perustelut on esitetty seuraavassa.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeen yleiskuvaus ja sijainti

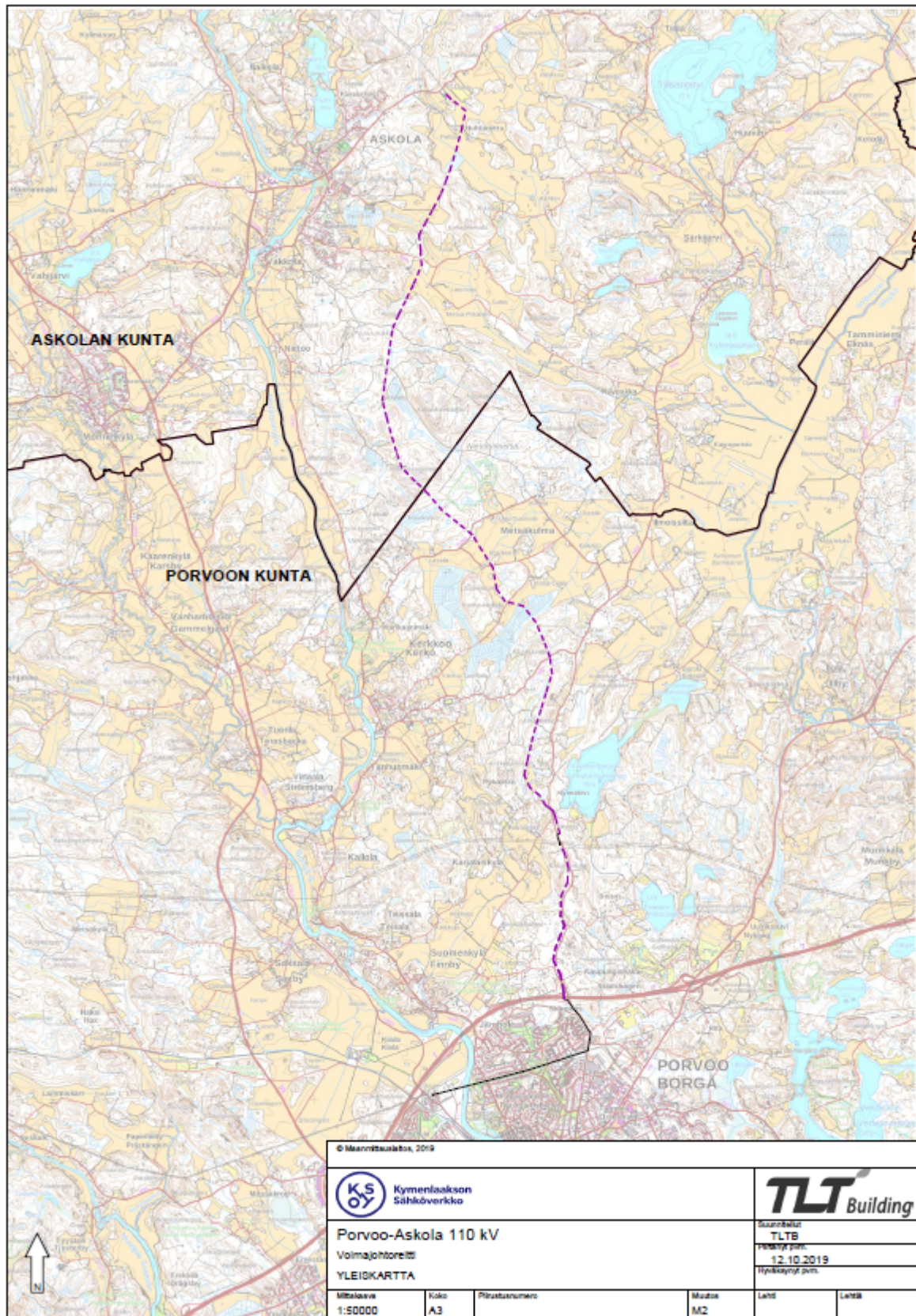
Kymenlaakson Sähköverkko Oy on toteuttamassa 110 kV voimajohtoa välille Porvoo-Askola. Tavoitteena on turvata Askolan alueella tarvittavan energian riittävyys. Uudella voimajohtoyhteydellä täytetään myös sähkömarkkinaviranomaisen määrittelemät toimitusvarmuustavoitteet. Suunnitellun voimajohtoreitin pituus on noin 18,7 kilometriä. Johtoreitti sijoittuu Porvoon kaupungin ja Askolan kunnan alueille.

Uusi voimajohtoyhteys muodostaa rengasverkkoyhteyden Askolaan ja sillä on suora vaikutus asiakkaille toimitettavaan sähkön toimitusvarmuuteen. Voimajohto liitetään eteläosastaan Fingrid Oyj:n Porvoon muuntoasemaan ja pohjoisosastaan Askolan kuntakeskuksen itäpuolella sijaitsevaan muuntoasemaan. Hankkeen alkuvaiheessa tarkasteltiin kahta voimajohdon reittivaihtoehtoa, joista läntisemmän tarkemmasta suunnittelusta luovuttiin.

Ilmajohdona rakennettavat osuudet toteutetaan lähtökohtaisesti harustetuin putkipylväin. Moottoritien ylityksessä ja muissa erityiskohteissa voidaan käyttää poikkeavia pylväitä. Omaan johtokäytävään harustetulla pylväsratkaisulla toteutettavan 110 kV voimajohdon tilantarve on johtoaukean osalta 26 metriä ja johtoalueen osalta 46 metriä.

Maakaapeleita varten kaivetaan noin 1,5 metriä syvä ja kaksi metriä leveä kaivanto. Kaapelikaivannon rakennusaikainen työmaa-alue on leveydeltään suurimmillaan noin 20 metriä. Valtaväylien ja vesistöjen alituksissa voidaan kaivannon sijaan käyttää esimerkiksi suuntaporausta.

Voimajohto liitetään Porvoon muuntoasemaan, joka sijaitsee Porvoon taajama-alueella Porvoonjoen länsipuolella. Suunniteltu johtolinjaus kulkee Karjalaiskylän kyläalueen kautta ja sijoittuu muutoin harvan maaseutuasutuksen alueelle. Porvoonjoen itäpuolisella taajama-alueella voimajohdon läheisyyteen sijoittuu runsaasti asuinrakennuksia. Kyseisellä osuudella voimajohto toteutetaan maakaapelointina. Voimajohtoreitin läheisyydessä on hajaluonteista asutusta myös Myrskyläntien varrella ja Askolassa liityntäpisteen läheisyydessä.

Kuva 1. Hankkeen yleispiirteinen sijainti.

10.7.2020

Maankäyttö ja kaavoitus

Eteläosastaan voimajohtoreitti sijoittuu Porvoon taajama-alueelle. Taajama-alueesta pohjoiseen reitti kulkee Karjalaiskylän kyläalueen kautta. Muutoin voimajohto sijoittuu harvan maaseutuasutuksen alueelle. Voimajohtoreitin läheisyyteen sijoittuu monin paikoin asuinrakennuksia. Lomarakennuksia ei juuri sijoitu voimajohtoreittien läheisyyteen, muutamia yksittäisiä lomarakennuksia lukuun ottamatta. Maakaapelina toteutettavalla osuudella asuinrakennuksia sijoittuu runsaasti voimajohtoreitin läheisyyteen. Voimajohtoreitin läheisyydessä on hajaluonteista asutusta myös Myrskyläntien varrella ja Askolassa pohjoisen liityntäpisteen yhteydessä.

Voimajohtoyhteyttä ei ole esitetty voimassa olevissa maakuntakaavoissa. Maakuntakaavassa osa voimajohtoreitin alueesta on merkitty valkoiseksi alueeksi, jolle ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta. Nämä alueet ovat pääasiassa maa- ja metsätalousalueita maaseudulla ja saaristossa. Valkoisille alueille voi sijoittua paikallisesti merkittävää maankäyttöä ja niiden suunnittelusta päättää kunta.

Uudellamaalla on vireillä uusi maakuntakaava. Uusimaa 2050-kaavaluonnoksessa Porvoon ja Askolan välille on osoitettu suunniteltu voimajohto. Merkinnällä osoitetaan 110 kV:n ja 400 kV:n uuteen johtokäytävään suunnitellut voimajohdot tai merkittävät kaapelit. Kaavamääräyksen mukaan voimajohdon sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja varsinaisessa lupamenettelyssä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Voimajohtoreitti sijoittuu valtaosaltaan yleiskaavoittamattomalle alueelle. Eteläosaltaan voimajohtoreitti sijoittuu Porvoon keskeisten alueiden osayleiskaavan alueelle. Voimajohtoreitti sijoittuu kaava-alueella energihuollon alueelle (EN), lähivirkistysalueelle (VL), työpaikka-alueelle (TP), maa- ja metsätalousvaltaisille alueille (M, MU, MY), maisemallisesti arvokkaalle alueelle ja sijoittuu sähkölinjan (z) vierelle. Voimajohtoreitti sijoittuu asunto- ja pientaloalueiden läheisyyteen (A, AP, AO-2).

Porvoon taajama-alueella voimajohtoreitti sijoittuu useiden asemakaavojen alueelle noin 2,2 kilometrin matkalta. Voimajohtoreitti sijoittuu asemakaavoissa voimansiirtoalueelle (Vs), lähivirkistysalueelle (VL), puistoalueelle (P, VP) ja katu- ja pysäköintialueelle.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Voimajohtoreitti sijoittuu Metsäkulman avoimelle peltoalueelle ja pohjoisimmassa osassa Huhtaniityn peltoalueelle. Muutoin reitti sijoittuu pääosin sulkeutuneelle metsäalueelle. Reitti ei sijoitu vesialueille lukuun ottamatta Porvoonjokea voimajohdon eteläosassa. Voimajohto kytkeytyy Porvoon sähköasemaan, joka sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen Porvoonjokilaakson alueelle.

Reittiä lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön alue (RKY2009) Porvoonjokilaakson kartano- ja kylämaisema sijaitsee lähimmillään noin 300 metrin etäisyydellä voimajohdosta. Seuraavaksi

10.7.2020

lähimmät RKY2009 -alueet Vanha Porvoo ja Porvoon linnamäki sekä Porvoon rautatieasema sijaitsevat reittivaihtoehdosta lähimmillään noin 350 metrin etäisyydellä etelässä. Lisäksi reitti sijoittuu osin Porvoon kansallisen kaupunkipuiston alueelle puiston pohjoisimmassa osassa.

Voimajohtoreitille sijoittuu Porvoon Pykälistössä Brinkaksen vanha kiviaita ja Porvoon Vähäsuolla vanha rajamerkki, jotka on luokiteltu muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Lisäksi voimajohtolinjan läheisyydessä sijaitsee kolme muinaisjäännettä; Silta-Aro (mj18010016), Bergsta krog (mj1000022449) ja Peltola Huhtaniitty (mj1000010706).

Luonnonympäristö

Voimajohdon maakaapelina toteutettava osuus sijoittuu osittain vedenhankintaa varten tärkeälle Porvoon pohjavesialueelle (tunnus 0161351).

Maastokäyntien yhteydessä havaittiin voimajohtoreitillä neljä mahdollista metsälain 10§:n tarkoittamaa erityisen tärkeää elinympäristöä, kaksi vähäpuustoista suota, yksi vähäpuustoinen kallio ja tihkupinnan välitön lähiympäristö, sekä muuna arvokkaana elinympäristönä puistomaisesti hoidettu jalopuumetsikkö. Reitille osuvat avosuot eivät rinnastu luonnontilaisiin luontotyyppihin voimakkaan puustonkäsittelyn ja ojituksen vuoksi, mutta yhteisenä arvokkaana piirteenä niillä on säilynyt suon avoin ilme ja osittainen märkyys. Kaikki havaitut suotyypit (saranevat sekä minerotrofiset lyhytkorsinevat) on luokiteltu Etelä-Suomessa vaaraantuneiksi (VU) luontotyypeiksi.

Reitin pohjoisosassa, Askolassa, sijaitsevasta tihkupinnasta ei lähde havaittavissa olevaa noroa, mutta sen ympäristö on kosteaa lehtoa. Paikan vesitalous ja puusto ei ole luonnontilaisista, mutta kohteella on säilynyt arvokkaita piirteitä. Lähteiköt, jotka sisältävät myös tihkupinnat, on Etelä-Suomessa luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN) ja valtakunnallisesti vaaraantuneeksi luontotyyppiä.

Maakaapelina toteutettavalla osuudella Huhtisissa on mäen päällä nykyisen voimalinjan molemmiin puolin sijoittuva tammimetsikkö.

Porvoon taajama-alueella, noin 50 metrin etäisyydellä tällä kohtaa maakaapelina toteutettavasta voimajohtoreitistä, sijaitsee harjijensuojeluohjelmaan kuulua Linnamäki (HSO010016). Kyseinen alue on myös osa Porvoonjoen suiston – Stensbölen Natura-alueetta (FI0100074). Lisäksi voimalinjareitin keskivaiheilla reitin itäpuolella noin 150 metrin etäisyydellä reitistä sijaitsee yksityinen luonnonsuojelualue Niettoonmetsä (YSA205671).

Voimajohtoreitin välittömässä läheisyydessä ei ole tehty havaintoja uhanalaisista lajeista. Liito-oravaselvityksen yhteydessä ei tehty havaintoja liito-oravista. Lajille soveliaista, järeää kuusta ja lehtipuuta kasvavia metsiköitä sijaitsee reitin alueella etenkin peltojen laidoilla, jyrkkien rinteiden juurilla ja kuusivaltaisilla voimakkaasti ojitetuilla turvekankailla.

Voimajohtoreitin ympäristössä ei 1km säteellä sijaitse kansainvälisesti tai valtakunnallisesti tärkeiksi luokiteltuja linnustoalueita. Reitti halkoo

Viksberginjärven lounaispuolella maakunnallisesti arvokasta linnustoaluetta (MAALI) Ilolanjoen pellot - Porvoonjoen suisto.

HANKKEESTA VASTAAVAN ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA

Vaikutukset maankäyttöön ja asutukseen

Voimajohto rajoittaa rakentamis- ja metsätaloustoimintaa johtoalueella. Rakennusrajoitusalue ratkaistaan hankkeen lupamenettelyssä. Voimajohdon johtoalueella puusto raivataan säännöllisesti ja uuteen johtokäytävään sijoituessaan noin 2 x 10 metriä leveällä reunavyöhykkeellä puusto pidetään matalana. Porvoon sähköaseman ja Werner Söderströmin kadun välillä maakaapeli on tarkoitus sijoittaa Fingridin nykyisen ilmajohton rakennusrajoitusalueelle sekä maakaapelin muulla osuudella nykyisten teiden ja katujen vierelle. Tällöin maakaapeli ei rajoita mahdollista muuta rakentamistoimintaa.

Voimajohtoreitti sijoittuu pääosin harvan maaseutuasutuksen metsätalous- ja peltoalueille. Joillekin pihapiireille voi aiheutua visuaalista haittaa. Peltoalueilla maataloudelle aiheutuva haitta on suurimmillaan rakentamisen aikana ja vaikutuksia voidaan lieventää ajoittamalla rakennustyöt viljelyajan ulkopuolelle. Voimajohdon rakennustoimien päätyttyä johtoalueella voidaan viljellä maata nykyiseen tapaan pysyttäessä turvallisella etäisyydellä pylväistä ja haruksista. Voimajohdon sijoituessa metsäisille alueille, alueilla voidaan jatkossakin marjastaa, sienestää ja metsästä.

Voimajohto ei aiheuta missään reittivaihtoehdossa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen (STMA 294/2002) suositusarvoja ylittävää sähkö- tai magneettikenttää.

Voimajohtoreitti sijoittuu eteläosaltaan alueelle, jolle on laadittu maankäyttöä yksityiskohtaisemmin ohjaava yleiskaava ja osalle aluetta myös asemakaava. Maakuntakaavoissa ei ole osoitettu sellaista maankäyttöä, joka edellyttäisi erityistä yhteensovittamisen tarvetta voimajohdon kanssa. Alkuvaiheessa selvitetyn läntisen reittivaihtoehdon eteläisin osa sijoittui maakuntakaavassa osin taajamatoimintojen alueelle, jolla voi olla rakentamispainetta tulevaisuudessa.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Voimajohtoreitti sijoittuu pääosin metsäisille ja sulkeutuneille alueille. Näillä alueilla voimajohto ei juuri aiheuta maisemallisia vaikutuksia. Porvoonjoelle ja sen itäpuoliselle taajama-alueelle ei kohdistu erityisiä maisemallisia vaikutuksia, kun reitti toteutetaan maakaapelointina Porvoon sähköasemalta moottoritien eteläpuolelle.

Reitti sijoittuu pieneltä osin valtakunnallisesti arvokkaalle Porvoonjokilaakson maisema-alueelle sekä pieneltä osin kansallisen kaupunkipuiston alueelle. Kyseisillä alueilla voimajohto on suunniteltu toteutettavaksi maakaapelointina nykyisen voimajohdon johtoalueelle,

10.7.2020

jolloin maakaapelilla ei ole vaikutuksia maisema-alueen tai kansallisen kaupunkipuiston ominaispiirteisiin ja arvoihin.

Voimajohtolla ei ole vaikutuksia voimajohdon vaikutusalueella oleviin valtakunnallisesti merkittäviin rakennetun kulttuuriympäristön alueisiin. Reitti risteää kahdessa kohtaa Suuren Rantatien (RKY2009). Risteämiskohdissa voimajohto on suunniteltu toteutettavaksi maakaapelointina. Tiepohjia ei näillä kohdilla ole arvioitu kiinteiksi muinaisjäänöksiksi eikä nykyisellään tiekäytössä olevien teiden vähäisillä kaivutöillä ole vaikutusta Suuren Rantatien (RKY2009) ominaispiirteisiin tai arvoihin.

Voimajohtolla ei ole vaikutuksia tunnettujen kiinteiden muinaisjäänösten säilymisen edellytyksiin. Muinaisjäänökset tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa.

Vaikutukset luonnonympäristöön

Voimajohtorakenteet eivät aiheuta pilaantumiseriskä pohjavesille.

Voimajohto sivuaa tai leikkaa neljää metsälain mahdollisesti tarkoittamaa erityisen tärkeää elinympäristöä, kahta vähäpuustoista suota, yhtä vähäpuustoista kalliota ja yhtä tihkupinnan lähiympäristöä. Ojitus on heikentänyt soiden luonnontilaa ja vesitaloutta ja puusto niiden ympärillä on käsiteltyä. Voimajohdon toteutuessa kohteilta todennäköisesti joudutaan poistamaan puustoa, mutta tällä ei ole merkittävää vaikutusta luonnon monimuotoisuuteen, sillä kohteiden luonnontilaisuus on valmiiksi heikentynyt. Vähäpuustoisen kallion kohdalla yksittäisiä reunapuita joudutaan mahdollisesti poistamaan, mikä heikentää lievästi kohteen luonnontilaisuutta, mutta toisaalta se synnyttää avoimeen kallioympäristöön soveltuneille lajeille uutta korvaavaa paahteista elinympäristöä. Tihkupinnan lähiympäristön osalta puuston raivaaminen saattaa lisätä kohteen valoisuutta, mikä saattaa johtaa elinympäristön kuivumiseen.

Voimajohdon rakentamisella ei ole luonnonsuojelualueisiin kohdistuvia vaikutuksia tai tiedossa oleviin uhanalaisten lajien esiintymisiin kohdistuvia vaikutuksia. Voimajohdon alueelle ei sijoitu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, eikä voimajohdon reittien rakentamisella ole lajiin kohdistuvia vaikutuksia.

Voimajohtojen suurin lintuihin kohdistuva riski aiheutuu mahdollisista törmäyksistä. Käytännössä kaikilla johtojen tasoilla lentävillä linnuilla on riski törmätä johtimiin. Lintujen törmäysriskiä kasvattavat johtojen sijoittaminen useaan eri tasoon, maadoitusjohtimen sijainti eri tasossa jännitteellisiin johtoihin nähden sekä johtojen huono havaittavuus.

Voimajohtoreitin merkittävin vaikutus linnustoon muodostuu Viksberginjärven lounaispuolella, missä ilmajohtona suunniteltava voimajohto leikkaa maakunnallisesti tärkeää Ilolanjoen peltojen ja Porvoonjoen suiston välistä hanhien lentoreittiä. Tällä osuudella voimajohto sijoittuu kuitenkin puustoiselle alueelle, mikä vähentää hanhien törmäysriskiä, koska voimajohdon alla ei ole ruokailuun soveltuvia peltoja.

Törmäysriskiä on mahdollisuus vielä lieventää huomiopalloilla ja muilla linjan havaittavuutta parantavilla rakenteilla.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 17.3.2020 pyytänyt seuraavien viranomaisten kannanottoa YVA-menettelyn tarpeellisuudesta hankkeessa.

- Porvoon kaupunki, kaupunkikehityslautakunta
- Porvoon kaupunki, rakennus- ja ympäristölautakunta
- Porvoon kaupunki, ympäristöterveysjaos
- Porvoon museo / Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo
- Askolan kunta, ympäristönsuojeluviranomainen
- Askolan kunta, kunnanhallitus
- Uudenmaan liitto
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristöterveys
- Säteilyturvakeskus, STUK

Lisäksi kannanoton jättivät Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry ja ryhmä alueen asukkaita Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy:n välityksellä.

Porvoon kaupunkikehityslautakunta katsoo, että kun otetaan huomioon hankkeen sijainti ja vaikutusten luonne, ei hankkeella ole todennäköisesti laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon hankkeiden ympäristövaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Kun otetaan lisäksi huomioon, mitä Porvoon kaupunki on edellyttänyt hankkeen jatkosuunnittelusta ja ympäristöselvitysten täydentämisestä sekä muiden viranomaisten aiemmat lausunnot asiasta, ei lausunnonantajan mielestä YVA-lain 3.2 §:n mukaista tapauskohtaista arviointimenettelyä ole tarpeen soveltaa hankkeeseen.

Kaupunkikehityslautakunta tuo esille, että Porvoon kaupunki totesi voimajohtohankkeesta antamassaan lausunnossaan 25.11.2019, että tutkituista voimalinjan pääsijaintivaihtoehdoista jatkosuunnitteluun valittu itäinen vaihtoehto (VE1) aiheuttaa läntistä vaihtoehtoa (VE 2) vähemmän haittaa, koska muun ohella VE1:ssä voidaan hyödyntää olemassa olevaa johtokatua ja voimajohto toteutetaan maakaapelina kaupunkiympäristössä. Läntinen vaihtoehto haittaisi merkittävästi kaupungin laajenemisalueiden kehittämistä ja tulisi mahdollisesti näkymään pitkiltä osuuksilta valtakunnalliselle maisema-alueelle. Lausunnossa edellytettiin myös, että Kerkkoontiestä pohjoiseen Askolan suuntaan tulee tutkia voimajohdolle uusi sijoituspaikka ja toteuttaa se mahdollisimman suurelta osin maakaapelina. Jos voimajohdon toteuttaminen maakaapelina Askolaan saakka ei ole mahdollista, tulee voimajohdon linjauksessa hyödyntää mahdollisuuksien mukaan peltoalueita Askolan Nybackassa ja Porvoon Ilmoissillassa. Tällä linjauksella säästetään ilmastollisesti merkityksellisen metsäalueen hakkuita.

10.7.2020

Kaupunkikehityslautakunta toteaa, että Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n aloitteesta neuvoteltiin useiden eri toimijoiden kesken nyt käsiteltävänä olevan voimajohdon ja Myrskyläntien varteen rakennettavan kevyen liikenteen väylän yhteensovittamisesta. Kymenlaakson sähköverkko Oy:n tavoitteena on toteuttaa sähkönsiirtoyhteys Porvoon sähköasemalta Kerkkoontien risteykseen saakka maakaapelina.

Porvoon rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että kun otetaan huomioon hankkeen sijainti ja laajuus, hankkeella on mahdollisesti laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon hankkeiden ympäristövaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Ympäristönsuojeluviranomainen tukee YVA-menettelyn soveltamista voimalinjahankkeen edistämisen edellytyksenä.

Porvoon rakennus- ja ympäristölautakunta tuo esille, että Porvoon kaupunki totesi voimajohtohankkeesta antamassaan lausunnossaan 25.11.2019, että tutkituista voimalinjan pääsijaintivaihtoehdoista jatkosuunnitteluun valittu itäinen vaihtoehto (VE1) aiheuttaa läntistä vaihtoehtoa (VE 2) vähemmän haittaa, koska muun ohella VE1:ssä voidaan hyödyntää olemassa olevaa johtokatua ja voimajohto toteutetaan maakaapelina kaupunkiympäristössä. Läntinen vaihtoehto (VE2) haittaisi merkittävästi kaupungin laajenemisalueiden kehittämistä mm. Kuninkaanportin ympäristössä ja tulevan itäradan aseman lähetyvillä. Vaikka läntinen johtoreitti ei kulje valtakunnallisen maisema-alueen poikki kuin eteläosastaan, tulisi se mahdollisesti näkymään pitkiltä osuuksilta valtakunnalliselle maisema-alueelle, koska linja oli sijoitettu kulkemaan lähes korkeimmille kohdille jokilaaksoa reunustavalle metsäalueelle. Lisäksi isoja yhtenäisiä metsäalueita olisi pirstottu.

Itäinen vaihtoehto (VE 1) mahdollistaa sen, että toinen vireillä oleva uusi voimajohto, Porvoon Sähköverkko Oy:n Hattula-Sannainen voimajohto, ja Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n voimajohto sijoittuvat rinnakkain samaan kaivantoon ja vanhaan johtoalueeseen välillä Hattula-Werner Söderströminkatu. Moottoritien pohjoispuolella vaihtoehdon VE1 mukainen vuonna 2019 esillä ollut voimajohtolinjaus pirstoo myös metsäalueita ja toisaalta joissakin kohdin ilmajohto taas kulkee tarpeettoman lähellä asutusta, eikä kaikkia luonnon kannalta arvokkaita kohteita ja alueita ole otettu huomioon. Kaupunki edellyttikin 25.11.2019 lausunnossaan, että jatkosuunnitteluun valittua vaihtoehtoa VE 1 tulee vielä kehittää ja tutkia moottoritien pohjoispuolella uusia linjauksia. Lisäksi ilmajohtoon sijaan tulee maakaapeliosuutta lisätä. Lausunnossa edellytettiin, että voimajohdon sijoituksessa tulee hyödyntää tulevaa kevyen liikenteen väylän sijoituspaikkaa ja toteuttaa voimajohto maakaapelina Myrskyläntien varrelle Kerkkoontielle saakka.

Kaupunki edellytti 25.11.2019 lausunnossaan lisäksi, että Kerkkoontiestä pohjoiseen Askolan suuntaan on tutkittava voimajohdolle uusi sijoituspaikka ja toteuttaa se mahdollisimman suurelta osin maakaapelina. Jos voimajohdon toteuttaminen maakaapelina Askolaan saakka ei ole mahdollista, tulee voimajohdon linjauksessa hyödyntää mahdollisuuksien mukaan peltoalueita Askolan Nybackasssa ja Porvoon Ilmoissillassa. Tällä linjauksella säästetään ilmastollisesti merkityksellisen metsäalueen

10.7.2020

hakkuita. Näitä vaihtoehtoja Kymenlaakson Sähköverkko Oy ei ole vielä esiteltyt.

Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaoston mukaan hankkeesta ei aineiston perusteella odoteta syntyvän sellaista suoranaista terveyshaittaa, joka puoltaisi tarvetta YVA-menettelylle. Hankkeesta voi sen sijaan aiheutua epäsuoria terveysvaikutuksia esimerkiksi viihtyvyyden ja elinympäristön muutoksesta johtuen.

Porvoon museo katsoo, ettei maiseman ja kulttuuriympäristön kannalta ole tarvetta erityiseen YVA-menettelyyn, mutta pitää toivottavana, että hankkeen edetessä päivitetäisiin ympäristöselvitystä maisemasovittein ja tarkemman hankkeen vaikutusten arvioinnin kautta. Tarkastelussa tulee ottaa huomioon voimalinjan suhde arkeologisessa inventoinnissa käsitelyihin muinaisjäänköhteisiin ja kulttuuriperintökohteeseen.

Porvoon museo on lausunut 16.8.2019 voimajohtohankkeesta maiseman ja kulttuuriympäristön kannalta. Porvoon museo katsoi lausunnossaan, ettei hanke vaikuta tiekäytössä olevan Suuren Rantatien ominaispiirteisiin tai arvioihin. Lisäksi Porvoon museo katsoi, että pääosin metsäisillä tai sulkeutuneilla maisema-alueilla kulkeva voimajohto ei juurikaan aiheuta maisemallista häiriötä ja ylittäessään peltoalueen muodostaa uuden maisemallisen elementin. Hankkeessa esitetty maisemaselvitys katsottiin kuitenkin yleispiirteiseksi ja karttamateriaali suppeaksi, joten hankkeen vaikutuksia maisemaan niiden perusteella oli vaikea tarkasti tunnistaa.

Syksyllä 2017 järjestetyssä viranomaisneuvottelussa pyydetty arkeologinen inventointi oli laadittu ja sen tulokset ovat luotettavia. Kulttuuriperintökohteeksi määritelty kivaita Brinkas on ainoa kohde, joka sijoittuu voimajohdon käytävälle. Linja tulee suunnitella niin, että lähellä sijaitsevat muinaisjäänköhteet tai kulttuuriperintökohde eivät rakentamisen aikana vaurioidu. Kohteiden ympärille tulee jättää riittävä suoja-alue.

Askolan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että tapauskohtaisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen hankkeeseen ei Askolan kunnan osalta juurikaan toisi lisäarvoa hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin nyt suunnitellun reittivaihtoehdon osalta. Hankkeen ominaisuudet, hankkeen sijainti ja vaikutusten luonne eivät ole sellaisia, että voimajohdon rakentaminen todennäköisesti aiheuttaisi laadultaan ja laajuudeltaan YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon hankkeiden ympäristövaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Askolan kunnan alueella, jotta YVA-lain 3.2 §:n mukaista tapauskohtaista arviointimenettelyä tulisi soveltaa hankkeeseen.

Reitti kulkee Askolassa suurelta osin yhtenäisen metsäalueen läpi. Tehdyn luontoselvityksen (Ramboll 2.4.2019) mukaan Askolan alueella sijaitsee kaksi mahdollista metsälain 10 §:n tarkoittamaa erityisen tärkeää elinympäristöä, vähäpuustoinen suo, joka on pienialainen ruohoinen saraneva, vaihettuen reunaosissaan sarakorveksi. Hieman ruohoisesta saranevasta etelään sijoittuu tihkupinta ja sen reheväkasvuinen

10.7.2020

lähiympäristö. Lähteiköt, jotka sisältävät myös tihkupinnat, on Etelä-Suomessa luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN) ja valtakunnallisesti vaarantuneeksi luontotyyppiksi. Askolan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että luontoselvityksessä on puutteita ja maanomistajien mukaan myös selkeitä virheellisyyksiä, joten sitä tulee päivittää ja täydentää mm. hankkeen eläinlajistovaikutusten suhteen.

Luonnonsuojelun ja hankkeen ilmastovaikutusten osalta olisi parempi, että sähkölinja kulki peltoalueilla eikä laajojen yhtenäisten metsäalueiden läpi. Askolan Nietoonmetsä on laajahko yhtenäinen ja rakentamaton metsäalue, mutta on kuitenkin suurelta osin intensiivisessä metsätaloustaloudessa. Sähkölinjan rakentaminen yhtenäisen metsäalueen läpi vähentää alueen hiilivarastoa sekä heikentää alueen virkistyskäyttöarvoa. Reitti kulkee pohjoisosastaan peltoalueita. Alueen maisemat eivät ole valtakunnallisesti tai alueellisesti arvioiden niin merkittäviä, että sähkölinjan aiheuttamat maisemavauriot olisivat hankkeen esteenä.

Hankkeen tiedottaminen maanomistajille on ollut puutteellista, eikä Askolan ympäristönsuojeluviranomaista ole kutsuttu viranomaisneuvotteluihin. YVA-menettely lisäisi tiedonsaantia ja vuorovaikutusta alueen toimijoiden ja maanomistajien kesken sekä parantaisi hankkeen ympäristövaikutusten arviointia ja mahdollistaisi hankkeen vaihtoehtojen tarkastelun. Suunniteltu reitti on kuitenkin hyväksyttävissä, jos sähkön toimitusvarmuuden parantaminen edellyttää uutta voimajohtoyhteyttä etelän suunnasta. Linjausta tulee kuitenkin tutkia yksityiskohtaisemmin ja tarvittaessa muuttaa reittiä päivitetyn ympäristöselvityksen perusteella.

Askolan kunnanhallitus toteaa, että vaikka kunnan ympäristönsuojelu on lausunnossaan todennut, että hankkeen ominaisuudet, hankkeen sijainti ja vaikutusten luonne eivät olisi sellaisia, että voimajohdon rakentaminen todennäköisesti aiheuttaisi laadultaan ja laajuudeltaan YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon hankkeiden ympäristövaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Askolan kunnan alueella, tulisi YVA-lain 3.2 §:n mukaista tapauskohtaista arviointimenettelyä kuitenkin soveltaa hankkeeseen Askolan kunnan alueella.

Uudenmaan liitto katsoo, että ottaen huomioon voimajohdon suunniteltu linjaus, alueen maankäyttö ja kaavatilanne, hankkeessa ei ole perusteita YVA-lain mukaiselle menettelylle. Uudenmaan liiton mukaan suunniteltua voimajohtoa ei ole osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa, mutta se on osoitettu vireillä olevassa Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavassa ohjeellisen voimajohdon merkinnällä. Ohjeellisella merkinnällä maakuntakaavassa osoitetun voimajohdon linjaus sijoittuu pääosin alueelle, jonne ei ole osoitettu muita maakuntakaavamerkintöjä. Porvoon sähköasemalla tultaessa linjaus sijoittuu olemassa olevan voimajohdon kanssa samaan johtokäytävään, joka on osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa sekä Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavassa. Uudenmaan liiton tavoitteena on, että Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava tulee voimaan vuoden 2020 syksyyn mennessä.

10.7.2020

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat - vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö katsoo, että käytössä olleiden tietojen perusteella hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu ihmisten terveydelle sellaisia riskejä, että hankkeeseen olisi tarpeen soveltaa YVA-lain mukaista menettelyä edellyttäen, että seuraavat asiat huomioidaan hankkeen yleissuunnittelussa ja toteutuksessa.

Maakaapelina toteutettava osuus sijoittuu osittain vedenhankintaa varten tärkeälle Porvoon pohjavesialueelle, joka on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi. Haja-asutusalueella vedenhankinta perustuu yleensä omiin talousvesikaivoihin.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että yleissuunnitteluvaiheessa varmistetaan, ettei maajohdon rakentamisesta Porvoon pohjavesialueella aiheudu haittaa pohjaveden laadulle onnettomuustilanteet huomioiden. Lisäksi on tarpeen selvittää voimajohtoreitin läheisyydessä mahdollisesti sijaitsevat talousvesikaivot ja hankkeen vaikutukset niihin, mikäli sitä ei ole kaikilta osin jo tehty. Hanke tulee toteuttaa siten, ettei vaaranneta talousvetenä käytettävän veden laatua tai määrää

Säteilyturvakeskus toteaa, että YVA-menettelyä ei tarvitse magneettikentän osalta soveltaa voimajohtohankkeeseen välillä Porvoo-Askola.

Ilmajohdon magneettikenttään verrattuna maakaapeliin magneettikenttä on suurempi maan pinnalla kaapelin yläpuolella, mutta pienenee paljon nopeammin kuin voimajohdon magneettikenttä keskilinjalta sivuille mentäessä. Sekä ilmajohdon että maakaapelin aiheuttama magneettivuon tiheys on maksimikohdassakin selvästi pienempi kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (1045/2018) vahvistettu väestön altistuksen toimenpidetaso 200 μT . Asetus ei myöskään rajoita maakaapelin tai ilmajohdon sijoittamista asuinrakennusten läheisyyteen.

Asetus suojaa magneettikentän välittömiltä haittavaikutuksilta. Noin 40-vuoden aikana tehdyt väestötutkimukset ovat kuitenkin antaneet viitteitä siitä, että asumisesta tai pitkäaikaisesta oleskelusta voimajohtojen läheisyydessä saattaisi olla terveydellistä haittaa lapsille. Osassa tähänastisista väestötutkimuksista on havaittu, että voimajohtojen lähellä asuvien lasten leukemiariski näyttäisi hieman kasvavan, kun lapset altistuvat magneettikentälle, jonka keskimääräinen vuontiheys ylittää 0,4 μT . Solu- ja eläinkokeista saadut tulokset eivät kuitenkaan tue tätä tulosta. Ei tunneta mekanismeja, jolla voimajohdon magneettikenttä aiheuttaisi leukemiaa tai muita syöpiä. Tämän tieteellisen epävarmuuden vuoksi STUK suosittelee välttämään uusien voimajohtojen ja lasten pysyvään oleskeluun tarkoitettujen uusien tilojen rakentamista siten, että keskimääräinen magneettivuon tiheys ylittää 0,4 μT näissä tiloissa.

STUKin suositusta voidaan soveltaa myös maakaapelin sijoittamiseen edellä mainittujen tilojen läheisyyteen. Maakaapelilla STUKin suositus toteutuu merkittävästi pienemmällä etäisyydellä keskilinjasta kuin vastaavalla voimajohdolla. Magneettivuon tiheys on todennäköisesti aina

10.7.2020

alle 0,4 μ T, kun etäisyys 110kV maakaapelin keskilinjasta on noin 10m. Etäisyys voi olla maakaapelin lopullisesta teknisestä toteutuksesta ja suunnitellusta kuormituksesta riippuen huomattavasti pienempi kuin 10m. Vastaava etäisyys 110 kV voimajohdon keskilinjasta voi olla 40 m. Maakaapelin magneettikenttää, toisin kuin voimajohdon magneettikenttää, voidaan tarvittaessa myös vaimentaa maahan asennettavilla rakenteilla.

Reittivaihtoehdossa 1 on yksi asuinrakennus 40 m etäisyydellä ilmajohdosta ja 17 asuinrakennusta alle 40 metrin etäisyydellä maakaapelista. Siten ilmajohdon tai maakaapelin aiheuttama magneettivuon tiheys on suurella todennäköisyydellä pienempi kuin 0,4 μ T myös lähimpänä sijaitsevilla asuinrakennuksissa. Hanke ei magneettikentän osalta laajuudeltaan eikä laadultaan sellaisia ympäristövaikutuksia, jotka edellyttäisivät YVA-menettelyn soveltamista.

Kannanotoissa esitettiin seuraavia huomiota:

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri toteaa, että koska johto kulkisi erityisen herkällä alueella (mm. asutus, kulttuurimaisemat, lintujen muuttoreitit jne.), uusi vaihtoehtojen tarkastelu olisi paikallaan. Harkinnanvarainen YVA-menettely olisi tähän hyvä väline. Vaihtovertailua voisi syventää vielä varioimalla maakaapelin ja ilmakaapelin suhteita.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri tuo esille, että hankkeen luontoselvitys on tehty ainoastaan syksyllä ja keväällä on tarkistettu vain muutama liito-oravakohde. Lisäksi reittivaihtoehdon 2 tarkempaa ympäristöselvitystä ei tehty loppuun.

Ympäristölaki Oy:n edustama asukasryhmä katsoo, että ELY:n lausuntopyyntöön sisältyvät selvitykset ja lausunnot puutteineen osoittavat, että tässä tapauksessa hankekohtaiselle YVA-menettelylle on YVA-direktiivissä ja YVA-laissa määritelty tarve.

Asukkaiden kannanotossa todetaan, että KSOY:n toimittama selvitys ei olennaisesti lisää vaikutusalueen asukkaiden tiedon saantia ja osallistumismahdollisuuksia eikä tue vuorovaikutusta hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tavalla, jonka YVA-menettely turvaisi. Asukkaat katsovat, että hankkeella olisi toteutuessaan todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka edellyttävät YVA-menettelyn soveltamista YVA-lain 3.2 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Asukkaiden mukaan annetusta selvityksestä ei ilmene sellaista uutta tietoa, jonka nojalla asiaa tulisi arvioida toisin. Hankkeen todennäköisiä vaikutuksia ei ole arvioitu tai vertailtu tarveharkinnan lähtökohdista.

Asukkaat katsovat, että hankkeen tarpeen välttämättömyyttä ei ole juuri perusteltu ja, että hankkeen taustaa on kuvattu harhaanjohtavasti. Kuvauksessa ei ole ilmaistu, miksi läntinen vaihtoehto suljettiin pois tarkastelusta jo ennen ympäristövaikutusten selvittämistä tai kenen toimesta tämä olennainen päätös tehtiin.

10.7.2020

Asukkaat nostavat esille, että hankkeessa ei ole varattu asukkaille ja maanomistajille mahdollisuutta osallistua päätöksentekoon perustuslaissa turvattujen oikeuksien puitteissa. YVA:n tarvetta puoltaa myös se, että kun on kyse voimajohtohankkeesta, eri tahojen osallistumista suunnitteluun ja päätöksentekoon ei turvata muissakaan vuorovaikutusmenettelyissä, toisin kuin hankkeissa, jotka edellyttävät esimerkiksi ympäristö- tai kaivoslupaa tai esimerkiksi kaavoituksessa. Hankkeen vaikutuksia ei ole selvitetty myöskään kaavoituksessa. Asukkaat katsovat, että hankkeen suunnittelussa on räikeästi pyritty välttämään vaihtoehtotarkastelua ja, että suunnittelun tavoitteena ei ole aidolla tavalla lunastusluvan edellyttämä haitan minimointi.

Asukkaat katsovat, että pihapiirejä halkova tai sivuava voimajohto loukkaisi ja muuttaisi kohtuuttomalla, varmalla ja pysyvällä tavalla kymmenien maanomistajien elinympäristöä ja loukkaisi perusoikeuksia. Asukkaat nostavat esille, että YVA:n tarvetta arvioitaessa on otettava huomioon myös varovaisuusperiaate ja katsovat, että hankkeesta annettu selvitys osoittaa, että vaikutusten arviointiin liittyy suoranaisia puutteita sekä merkittävää epävarmuutta. Huolta herättää myös voimajohtojen sijoittaminen asumiskäytössä olevan ja sellaisena kehittyvän alueen tuntumaan. Lisäksi on tuotu esille, että hankkeeseen liittyvä tiedottaminen on ollut puutteellisesta, minkä seurauksena toimenpiteitä kiinteistöillä on käynnistetty yllätyksellisesti. Kaikille maanomistajille ei ole toimitettu vaadittua tietotetta maastotöiden alkamisesta. Hankkeen selvityksessä ei ole tarkasteltu tilakohtaisesti hankkeen vaikutuksia asumiseen elinkeinoihin yms ja hankkeen linjauksessa on jätetty huomiotta Viksbergin ranta- asemakaava.

Asukkaiden mukaan vaikutukset metsäalueisiin, käsittelemättömiin metsiin ja perinnebiotooppeihin on arvioitu virheellisesti. Lisäksi katsotaan, että hankkeesta on haittaa paitsi metsätaloudelle, myös metsälle hiilinieluna. Puuston poisto aiheuttaa suuria muutoksia alueen ympäristölle ja tekee suuren loven Porvoon ja Askolan hiilitaseeseen.

Asukkaat viittaavat kommenttinsa liitteenä toimittamaansa Porvoon Seudun Lintuyhdistys ry:n antamaan lausuntoon, jonka mukaan voimalinja aiheuttaisi merkittävän törmäysriskin alueen linnustolle, mikä johtuisi hyvin suuresta määrästä isojen lintujen kauttalentoja voimalinjan vaikutusalueella.

Asukkaat katsovat, että yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa ei ole selvitetty kattavasti ja avoimesti.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 15.5.2020 varannut Kymenlaakson Sähköverkko Oy:lle mahdollisuuden antaa vastine annetuista lausunnoista ja kannanotoista.

Kymenlaakson Sähköverkko Oy antoi 15.6.2020 vastineen annetuista lausunnoista ja kannanotoista.

10.7.2020

Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n näkemyksen mukaan nyt annetuissa lausunnoissa, kannanotossa ja kommentteissa ei ole esitetty sellaista liitteen 1 mukaiseen hankkeeseen laadultaan ja laajuudeltaan rinnastuvaa todennäköisesti merkittävää ympäristövaikutusta, jonka perusteella jouduttaisiin soveltamaan YVA -lain 3 § 2 momentin mukaista harkinnanvaraista YVA-menettelyä.

Asian käsittelyn yhteydessä ei ole käynyt ilmi perusteluja, joiden perusteella voisi arvioida tai päätyä lopputulokseen, että Ramboll Finland Oy:n toteuttama ja tekemä ympäristöselvitys olisi puutteellinen, virheellinen tai muilta osin todellisten olosuhteiden vastainen.

Kymenlaakson Sähköverkko Oy tuo esille, että on huomioitava se, että hankkeen suunnittelun aikana on tehty useita lievennystoimia niin maanomistajien kanssa käytyjen keskustelujen kuin teknisten yksityiskohtien vuoksi mahdollisuuksien mukaan.

Kymenlaakson Sähköverkko oy katsoo, että hankkeen suunnittelua on toteutettu vuorovaikutteisesti alueen toimijoiden ja viranomaisten kanssa. Voimajohtohanketta on käsitelty viranomaisneuvotteluissa 3.10.2017 ja vielä 25.10.2017 erikseen Askolan kunnan edustajien kanssa. Voimajohtohankkeen osalta on pyydetty lausuntoja mm. Museovirastolta, Porvoon museolta, Uudenmaan liitolta, Säteilyturvakeskukselta. Edelleen voimajohtoalueen kiinteistöjen maanomistajien kanssa on keskusteltu ja toteutettu suunnitelmamuutoksia, missä se on ollut mahdollista (KSOY:n selvitys 23.1.2020). Kymenlaakson Sähköverkko Oy katsoo riittävästi selvittäneensä hankkeen ympäristövaikutuksia YVA-lain 31 §:n mukaisesti siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

ELY-KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

Kymenlaakson sähköverkko Oy:n Porvoo - Askola 110 kV -voimajohto -hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

YVA-menettelyn soveltaminen hankeluettelon perusteella

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa.

Hankeluettelon kohta 8 b) mukaan vähintään 220 kilovoltin maanpäälliset voimajohdot, joiden pituus on yli 15 kilometriä.

Hankkeessa on kyse 110 kilovoltin voimajohtoyhteydestä, joka toteutetaan pääosin maanpäällisenä voimajohtona. Koko voimajohtoreitin yhteispituus on 18,8 kilometriä, josta maakaapelina toteuttavan osan pituus on n. 3,4 kilometriä. Hankkeesta toteutetaan hankeluettelon tarkoittamana maanpäällisenä voimajohdosta n. 15,4 kilometriä. Hankkeen jännite 110

kilovolttia alittaa hankeluettelossa määritellyn 220 kilovoltin jännitetason. Maanpäällisen osuuden pituus ylittää niukasti hankeluettelossa vähintään 220 kilovoltin maanpäälliselle voimajohtolle esitetyn pituusrajan yli 15 kilometriä. 110 kilovoltin voimajohtohankkeet eivät sisälly ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain liitteen 1 hankeluetteloon, joten niihin ei sovelleta arviointimenettelyä suoraan YVA-lain 3§:n 1 momentin nojalla.

YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapausharkinnan perusteella

YVA-menettelyä sovelletaan YVA-lain 3 §:n 2 momentin perusteella myös hankeluettelon soveltamisalaan kuulumattomaan hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen YVA-lain liitteessä 1 mainittujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Mitään hanketyyppejä tai kokoluokkaa ei ole ennakolta poissuljettu arviointimenettelyn soveltamisalasta. Soveltamisalan lähtökohtana ovat todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset.

Porvoo – Askola 110 kV:n voimajohtohankkeella ei ole käytettävissä olevilla tiedoilla tunnistettavissa todennäköisiä merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka kokonaisuutena olisivat rinnastettavissa YVA-lain hankeluettelon hankkeeseen. Kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne sekä alueelle jo laaditut suunnitelmat ja selvitykset sekä se, että lähialueella ei ole tiedossa sellaisia muita hankkeita, joilla olisi merkittäviä yhteisvaikutuksia käsiteltävän hankkeen kanssa, Uudenmaan ELY-keskus katsoo, ettei kyse ole ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetusta hankkeesta, johon arviointimenettelyä olisi sovellettava.

Päätöstä tehtäessä on huomioitu hanketoimijan toimittamat aineistot: Kymenlaakson sähköverkko Oy:n selvitys Uudenmaan ELY-keskukselle annettavaan aineistopakettiin, Porvoo-Askola 110 kV voimajohtohankkeen ympäristöselvitys, Porvoo-Askola 110 kV voimajohtolinjan arkeologinen inventointi 2019, johtoalueen poikkileikkaus -kuva, hankkeen yleiskartta, Maanmittauslaitoksen myöntämä tutkimuslupa ja viranomaisten hankkeesta antamat viralliset lausunnot Energiavirastolle tehtävään hankelupahakemukseen sekä valtioneuvostolle tai Maanmittauslaitokselle tehtävään lunastuslupahakemukseen. Lisäksi on huomioitu ELY-keskuksen YVA-menettelyn tapauskohtaisesta soveltamisesta pyytämät lausunnot ja käsitellyn aikana saadut kannanotot sekä niistä annettu vastine.

Perustelut

Hankkeen koko

Hanke vastaa ilmajohtona toteutettavalta osuudelta pituudeltaan hankeluettelon kohtaa 8) b) ja sijoittuu pääosin uuteen maastokäytävään. Hanke on kuitenkin nimellisjännitteeltään pienempi kuin hankeluettelossa

10.7.2020

tarkoitettu 220 kilovoltin voimajohtohanke, ja voimajohdon lähiympäristöön muodostamat sähkö- ja magneettikentät ovat heikkommat. 110 kV voimajohdon vaatima johtoalue on noin 6-12 metriä kapeampi ja normaalipylväillä pylväät ovat yleensä matalampia kuin 220 kV voimajohdolla. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että hanke on kokonaisuutena kooltaan ja kokoon liitännäisiltä vaikutuksiltaan pienempi kuin hankeluettelossa tarkoitettu hanke, eikä näin ollen edellytä YVA-menettelyä.

Yhteisvaikutukset

Hankkeella ei ole merkittäviä yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Osa maakaapelina toteutettavasta osuudesta tehdään yhdessä Porvoon Sähköverkot Oy:n kanssa yhteiskaivantona, tämä vähentää erityisesti molempien hankkeiden rakentamisen aikaisia kielteisiä vaikutuksia asukkaille. Fingrid Oyj:n rinnakkain kulkevien Anttila-Kymi ja Loviisa-Anttila 400 kV voimalinjojen alitus toteutetaan myös maakaapeloinnilla.

Luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset

Uuteen johtokäytävään sijoituvalle voimajohdolla on aina vaikutuksia ympäristöönsä. Voimajohdon käyttöikä on hyvin pitkä, tässäkin tapauksessa mahdollisesti jopa 100 vuotta. Käytännössä voimajohdon vaikutukset voidaan katsoa pysyviksi.

Metsä kaadetaan johtoalueelta ja reunavyöhykkeen puuston korkeutta rajoitetaan. On kuitenkin huomioitava, että vaikka metsälajisto väistyy voimajohtoalueelta, tilalle voi tulla esimerkiksi niitty- ja paahdeympäristöjen lajistoa. Monien tutkimusten mukaan voimajohtoaukeat tarjoavat useille harvinaistuneille ja uhanalaisille lajeille suotuisan elinympäristön. Uudellamaallakin useilla eri voimajohtoalueilla esiintyy uhanlaista ja harvinaista lajistoa, joka hyötyy juuri voimalinjan tarjoamasta elinympäristöstä. Luonnonympäristön kannalta johtokäytävän raivaamisen vaikutusta ei siis voi katsoa yksinomaan vahingolliseksi.

Ympäristöselvityksen mukaan voimajohdon reittialue on pääosin voimakkaasti hoidettua talousmetsää ja peltoa. Voimajohtoreitin välittömässä läheisyydessä ei ole tehty uhanlaisten lajien havaintoja. Liito-oravaselvityksen yhteydessä löytyi lajille soveliaita alueita, mutta reitin läheisyydessä ei ole tehty liito-oravahavaintoja. Reitin varrella sijaitsee selvityksen mukaan pienialaisia metsälain mukaisia arvokkaita elinympäristöjä, joihin kohdistuu vähäisiä vaikutuksia. Reitin keskivaiheilla noin 150 metrin päässä johtoalueesta sijaitsee yksityinen luonnonsuojelualuekokonaisuus Nietoonmetsä (YSA205671, YSA244564 ja YSA206459). ELY-keskus katsoo, että voimajohdolla ei ole merkittäviä kielteisiä vaikutuksia alueella tunnistettuihin luontoarvoihin.

Viksberginjärven lounaispuolella voimajohtolinjaus leikkaa maakunnallisesti tärkeää Ilolanjoen peltojen ja Porvoonjoen suiston välistä hanhien lentoreittiä. Tällä kohtaa voimajohto sijoittuu puustoiselle alueelle, eikä esimerkiksi keskelle peltoa, jolloin törmäysriski on pienempi. Tätäkin törmäysriskiä voidaan vielä pienentää linjan havaittavuutta parantavilla rakenteilla tai huomiopalloilla.

10.7.2020

Porvoon keskustaajamassa voimajohtoreitti viistää harjunsuojeluohjelmaan kuuluvaa Linnanmäkeä (H50010016), joka kuuluu myös Porvoonjoen suisto - Stensböle Natura-alueeseen (FI0100074). Kyseisellä kohdalla voimajohtoreitti sijoittuu jo olemassa olevan voimajohdon rinnalle ja toteutetaan maakaapelina.

Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n antamassa selvityksessä on esitetty useita lievennyskeinoja reitin varrelle esimerkiksi Morsiusmäen ja Krouvinmäen välillä, Brinkaksessa ja Saunamäessä. Lisäksi maastotutkimusten aikana voidaan edelleen tehdä paikallisia lieventämistoimia ja kerätä tietoa rakentamisen aikaisia lisälievennystoimia varten. ELY-keskus katsoo, että hankkeella ei ole YVA-laissa tarkoitettuja merkittäviä vaikutuksia luonnonympäristöön ja tunnistetuille kielteisille vaikutuksille on esitetty erilaisia lieventämistoimia.

Hankkeesta vastaavan on toimitettava päätöksentekoa varten kuvaus hankkeesta ja sen todennäköisistä merkittävistä ympäristövaikutuksista. Tiedoilta edellytettävä laajuus ja tarkkuus arvioidaan tapauskohtaisesti. Hankkeesta vastaavalta ei voida tässä YVA-tarpeen määrittämisvaiheessa edellyttää laajaa ympäristövaikutusten arviointia, koska kyseessä on riittävien tietojen toimittamisesta arviointivelvollisuuden tarpeen määrittämiseksi. ELY-keskus katsoo, että hankkeen ympäristöselvitys on laadittu tähän tarkoitukseen riittävästi. Vaikka maastotöiden pääasiallinen ajankohta ei ole ollut optimaalisin kartoitusajankohta, kokenut maastokartoittaja osaa arvioida alueen potentiaalisia luontoarvoja kokonaisuuden perusteella. ELY-keskus katsoo, että hankkeen ympäristöselvityksen osalta ei jää sellaisia epävarmuuksia, että olisi syytä edellyttää YVA-menettelyä varovaisuusperiaatteen pohjalta. ELY-keskus katsoo, että ympäristöselvitys on hankkeen toteuttamisen kannalta riittävä, eikä sitä ole tarpeen täydentää suunnittelun myöhemmissä vaiheissa.

Perinnebiotoopit

Perinnebiotoopit ovat kulttuurivaikutteisia, pääosin niitto- ja karjatalouden muovaamia luontotyyppisiä eli esimerkiksi ketoja, niittyjä, hakamaita ja metsälaitumia. Parhaillaan on käynnissä valtakunnallinen perinnebiotooppien nykytilan inventointi. Inventoinnit toteutetaan ELY-keskuksissa ja Metsähallituksessa ympäristöministeriön ohjauksessa ja niitä koordinoidaan Suomen ympäristökeskuksessa. Inventoinnissa tarkistetaan tiedossa olevat arvokkaat kohteet ja määritellään niille arvoluokka (valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokas).

Perinnebiotoopit ovat riippuvaisia aktiivisesta kunnostamisesta ja hoidosta. Hoidon loppuminen tai perinteisistä hoitomenetelmistä luopuminen merkitsee perinnebiotooppille luontotyyppin oleellista muuttumista, lajiston köyhtymistä ja usein myös luontotyyppin vähitellen tapahtuvaa häviämistä umpeenkasvun myötä. Kaikki perinnebiotooppien luontotyyppit ovat uhanalaisia.

Voimalinjareitin varrella sijaitsee perinnebiotooppikohde Vähä-Ojalan laitumet. Kohde on inventoitu kesällä 2020 ja luokiteltu lähinnä paikallisesti arvokkaaksi. Kohteella on kuitenkin potentiaalia kehittyä maakunnallisesti arvokkaaksi. Inventoinnin perusteella edustavimmat osat sijoittuvat mm.

10.7.2020

metsän reunaan Vähä-Ojalantien varteen. Muut osat ovat lähinnä metsälaitumia, joiden ilme on talousmetsämäinen. Lounaisnurkka on lajistollisesti merkittävin osa alueesta.

Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n antaman selvityksen perusteella voimalinjan reittiä muutetaan niin, että se kiertää alueen, eikä halkaise metsäaluetta. Uusi linjaus kulkee peltoalueen reunassa ja pylväät sijoittuvat peltoalueille. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että uusi linjaus on hyvä ja voimajohdon rakentaminen ei uhkaa perinnebiotoopin arvoja, eikä estä perinnebiotoopin perinteisiä hoitomenetelmiä eli niittoa ja karjanlaidunnusta.

Metsä hiilinieluna ja hiilivarastona

Puut ja muu kasvillisuus toimivat hiilidioksidia sitovana hiilivarastona. Uuden voimajohtoalueen raivaaminen puista pienentää metsien hiilivarastoa hankealueella. Metsän hiilinielu tarkoittaa, että metsään sitoutuu enemmän hiilidioksidia kuin sieltä vapautuu ilmakehään. Metsän hiilinielun koko vaihtelee sekä eri vuodenaikoina että eri vuosina.

Voimajohtoaukea pidetään puuttomana ja reunavyöhykkeiden puuston kasvua rajoitetaan. Myös aluskasvillisuus ja pensaat sitovat hiiltä, joskaan eivät yhtä paljon kuin puut. Voimajohdon rakentamisen myötä alueen metsien hiilivarasto ja hiilinielu pienenevät.

Vaikutukset Suomen metsävarojen hiilinieluun kokonaisuudessaan ovat kuitenkin todennäköisesti suuruusluokaltaan vähäiset. Poistuvan metsän pinta-ala on sidoksissa voimajohdon johtoalueen kokoon. 110 kV voimajohdon vaatima avoin johtoalue on pienempi kuin hankeluettelon vähintään 220 kV voimajohdon. Vaikutuksia ei tältäkin osin voi katsoa niin merkittäviksi, että hankkeelta edellytettäisiin YVA-menettelyä.

Puuston ja kasvillisuuden kannalta maakaapelikaan ei ole täysin ongelmaton. Myös maakaapeli vaatii suoja-alueen, joka on pidettävä vapaana puista ja juurista. Maakaapelioja on hieman ympäröivää maata lämpimämpi. Tämä saattaa vaikuttaa maaperän kuivuuteen ja kasvustoon.

Ihmisten terveydelle aiheutuvat riskit

Voimajohdon sähkövaraus synnyttää ympärilleen sähkökentän, jonka voimakkuus riippuu johdon jännitteestä. Sähkökentän voimakkuus on suurimmillaan johtoalueella johtimien alla. Sen voimakkuus laskee nopeasti johdosta etäännyttäessä. Puut, pensaat ja talojen rakenteet vaimentavat sähkökenttää tehokkaasti, eikä sähkökenttä etene asunnon sisään. Sähkövirta puolestaan aiheuttaa magneettikentän voimajohdon läheisyyteen ja kenttä vaihtelee kuormitusvirran mukaan. Magneettikenttä on suurimmillaan maan pinnalla johtimien riippuman alimmassa kohdassa. Sekä ilmajohdon että maakaapelin aiheuttama magneettivuon tiheys on maksimikohdassakin selvästi pienempi kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (1045/2018) vahvistettu väestön altistuksen toimenpidetaso 200 μ T. Asetus ei myöskään rajoita maakaapelin tai ilmajohdon sijoittamista asuinrakennusten läheisyyteen.

10.7.2020

Suomessa käytetyt raja-arvot perustuvat Euroopan Unionin ja Maailman terveysjärjestö WHO:n suosituksiin. Suositusten perustana on, että annetut suositusarvot suojaavat riittävän hyvin merkittävän ajan kestävän sähkö- ja magneettikenttäaltistuksen kaikilta tunnetuilta mahdollisilta haittavaikutuksilta. Suositusarvoissa on otettu huomioon kymmenkertainen turvamarginaali, minkä takia suositusarvoihin katsotaan kattavan epäsuorasti myös mahdolliset pitkän aikavälin vaikutukset.

STUK suosittelee välttämään uusien voimajohtojen ja lasten pysyvään oleskeluun tarkoitettujen uusien tilojen rakentamista siten, että keskimääräinen magneettivuon tiheys ylittää 0,4µT näissä tiloissa.

STUKin suositusta voidaan soveltaa myös maakaapelin sijoittamiseen edellä mainittujen tilojen läheisyyteen. Maakaapelilla STUKin suositus toteutuu merkittävästi pienemmällä etäisyydellä keskilinjasta kuin vastaavalla voimajohtolla. Magneettivuon tiheys on todennäköisesti aina alle 0,4µT, kun etäisyys 110kV maakaapelin keskilinjasta on noin 10m. Etäisyys voi olla maakaapelin lopullisesta teknisestä toteutuksesta ja suunnitellusta kuormituksesta riippuen huomattavasti pienempi kuin 10m. Vastaava etäisyys 110 kV voimajohtoon keskilinjasta voi olla 40 m.

Reittivaihtoehdossa 1 on yksi asuinrakennus 40 m etäisyydellä ilmajohtosta ja 17 asuinrakennusta alle 40 metrin etäisyydellä maakaapelista. Siten ilmajohtoon tai maakaapelin aiheuttama magneettivuon tiheys on suurella todennäköisyydellä pienempi kuin 0,4µT myös lähimpänä sijaitsevilla asuinrakennuksissa.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että hanke ei aiheuta laajuudeltaan eikä laadultaan merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveydelle.

Vaikutukset maankäyttöön, asutukseen ja aineelliseen omaisuuteen

Esitettyjen tietojen perusteella hanke ei vaikeuta olemassa olevien kaavojen toteuttamista. Viksbergin alueella voimajohto sijoittuu Viksbergin ranta-asemakaavan MU-alueelle, eli maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta. Ranta-asemakaavassa on osoitettu ulkoilu- ja ratsastusreitit lähellä voimajohtoa. Kyseiselle kohdalle on osoitettu selvityksessä useita eri lieventämiskeinoja, joilla voidaan lieventää voimajohtoon aiheuttamia vaikutuksia. ELY-keskus korostaa, että voimajohtoon tarkemmassa suunnittelussa tulee varmistaa riittävät etäisyydet kaavassa osoitettuihin ulkoilu- ja ratsastusreitteihin, jotta hanke ei vaikeuta ranta-asemakaavan toteuttamista ja reittien käyttäminen on terveellistä ja turvallista.

Voimajohtoreitin läheisyyteen sijoittuu asuinrakennuksia. Runsaimmin asuinrakennuksia sijoittuu reitin läheisyyteen Porvoonjoen itäpuolisella taajama-alueella, missä voimajohto toteutetaan maakaapelina. Karttojen perusteella asuinrakennuksia on ilmajohto-osuudella voimalinjan läheisyydessä Porvoon puolella Myrskyläntien läheisyydessä erityisesti Papinjärventien liepeillä ja Viksberginjärven länsipuolella sekä Askolan puolella Huhtaniitun alueella.

10.7.2020

Asukkaat kokevat yleensä voimalinjat maisemahaittana. Koettua maisemahaittaa voidaan vähentää rakentamisaikaisilla käytännöillä ja suunnitteluvaiheessa voimalinjojen sijoittamisella ja pylväsvalinnoilla. Hankkeesta annetussa selvityksessä on osoitettu lieventämiskeinoja asutuksen läheisyydessä mm. johtokäytävän siirroilla ja pylväsvalinnoilla. Myös suunniteltuja pylväiden sijainteja on muutettu esimerkiksi kaivon ja vesijohdon huomioimiseksi.

YVA:an ei kuulu niiden vaikutusten arviointi, jotka hankkeella on kiinteän ja irtaimen omaisuuden arvoon. Sen sijaan voidaan arvioida sitä, miten hanke vaikuttaa ihmisten kiinteän ja irtaimen omaisuuden käyttöön (vaikutukset aineelliseen omaisuuteen). Näihin asioihin voidaan yleisellä tasolla ottaa kantaa myös yksittäistapausharkinnan yhteydessä. On selvää, että voimajohtokäytävä rajoittaa rakentamista ympäristössään ja voi vaikeuttaa kiinteistön käyttöä.

Voimajohtoreitti sijoittuu osin peltoalueille. Näillä alueilla harjoitettavaan peltoviljelyyn kohdistuva haitta on suurimmillaan rakentamisen aikana ja vaikutuksia viljelyyn voidaan lieventää ajoittamalla rakentaminen viljelyajan ulkopuolelle. Voimajohdon valmistuttua johtoalueella voidaan viljellä maata nykyiseen tapaan turvaetäisyydet huomioiden. Pylväiden sijoittelulla ja pylvästyypin valinnalla voidaan edelleen vähentää peltoihin kohdistuvia vaikutuksia.

Voimajohdon reitille sijoittuu myös eläinten laidunalueita. Voimalinja ei estä laiduntamisen jatkamista. Voimajohtojen vaikutuksia tuotantoeläimiin on tutkittu paljon ja tämänhetkisen tiedon perusteella ei ole syytä epäillä, että 110 kV – voimajohdon aiheuttama sähkömagneettinen säteily aiheuttaisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia karjalle.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriperintöön

Yleisesti voimajohdon huomattavimmat maisemavaikutukset syntyvät avoimilla alueilla, kuten avoimilla peltoalueilla. Avoimilla alueilla voimajohdon näkymäalue on laaja, ja voimajohdon aikaansaamia maisemavaikutuksia syntyy sekä lähi- että kaukomaisemassa. Porvoo – Askola 110 kV voimalinjareitti kulkee pääosin metsäisillä alueilla, jolloin maisemavaikutukset voidaan katsoa vähäisemmiksi.

Porvoon sähköasema, jolta voimajohtoreitti alkaa, sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen Porvoonjokilaakson alueelle. Voimalinja toteutetaan alueella maakaapelointina, joten alueelle ei kohdistu erityisiä haitallisia vaikutuksia. Reitille ei sijoitu muita valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Voimajohdon huomattavimmat maisemavaikutukset syntyvät Metsäkulman ja Huhtaniitun laajoilla avoimilla peltoalueilla.

Kun maakaapelina toteutettavaa reitinosaa ei huomioida, voimajohtoreitille ei sijoitu yhtään kulttuuriympäristöaluetta.

Voimajohtoreitille sijoittuu Porvoon Pykälistössä Brinkaksen vanha kivaita ja Porvoon Vähäsuolla vanha rajamerkki, jotka on luokiteltu muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Lisäksi voimajohtolinjan läheisyydessä sijaitsee

10.7.2020

kolme muinaisjäännöstä; Silta-Aro (mj 18010016), Bergsta krog (mj1000022449) ja Peltola Huhtaniitty (mj 1000010706). Voimajohtoreitillä ei katsota olevan vaikutuksia näiden tunnettujen kiinteiden muinaisjäännösten säilymisen edellytyksiin.

Brinkaksen kohdalla, mihin Bergstan krouvi (Bergsta krog) ja Brinkaksen vanha kiviäitä sijoittuvat, on tarkasteltu voimajohtoreitin muuttamista lähemmäksi Myrskyläntietä. Arkeologisessa inventoinnissa todettiin, että Bergstan krouvin sijainti vaihtelee eri kartoilla. Toisaalta inventoinnissa kohteelle on nyt saatu tarkat koordinaatit. Berstan krouvin sijainti on syytä varmistaa maastoon merkintää tehtäessä. Linja tulee suunnitella niin, että lähellä sijaitsevat muinaisjäännöskohteet tai kulttuuriperintökohde eivät rakentamisen aikana vaurioidu. Kohteiden ympärille tulee jättää riittävä suoja-alue.

ELY-keskus toteaa, että maiseman ja kulttuuriperinnön kannalta ei synny merkittäviä haitallisia vaikutuksia, joiden takia tulisi edellyttää YVA-menettelyä.

Vaihtoehtojen puuttuminen

Joissakin lausunnoissa ja kannanotoissa on kritisoitu hankkeen vaihtoehtomuutta. On normaali käytäntö, että hankesuunnittelussa suunnitellaan ja arvioidaan erilaisia vaihtoehtoja, joista valikoidaan toteutettavaksi lopullinen vaihtoehto erilaisin perustein. Porvoo – Askola 110 kV voimalinjalle tutkittiin erilaisia vaihtoehtoja, joista ympäristöselvityksessä esitetty läntinen ja itäinen vaihtoehto esiteltiin viranomaisille viranomaisneuvotteluissa syksyllä 2017. Viranomaisneuvotteluiden ja viranomaislausuntojen perusteella jatkosuunnitteluun valittiin vain itäinen vaihtoehto. ELY-keskus toteaa, että itäinen linja on kulttuuriympäristön näkökulmasta luontevampi, koska se kulkee pääosin tie- ja metsäalueiden tuntumassa. Vaikka se myös ylittää peltoalueita, olisi läntinen linjaus kulttuurimaiseman kannalta vahingollisempi, koska se tulisi eteläosassaan kulkemaan valtakunnallisesti arvokkaan Porvoonjokilaakson maisema-alueen läpi, ja tulisi ilmeisemmin näkymään myös mainitulle maisema-alueelle. Tämä tuotiin esille myös ennakkoneuvotteluissa. Lisäksi Porvoon kaupunkikehityslautakunta on lausunnossaan tuonut esille, että läntinen vaihtoehto olisi vaikeuttanut merkittävästi maankäytön kehittämistä.

Hankkeen vaihtoehtojen vertailu kuuluu YVA-ajattelun ytimeen ja sillä on tärkeä rooli YVA-menettelyssä. Yksittäistapausharkinnan tarkoituksena ei kuitenkaan ole vertailla vaihtoehtoja, vaan ratkaista edellyttääkö hanke YVA-menettelyä vaikutustensa perusteella.

110 kV voimalinjahankkeista tehdyt yksittäistapauspäätökset

Mitään hanketyyppejä tai kokoluokkaa ei ole ennakolta poissuljettu arviointimenettelyn soveltamisalasta. Soveltamisalan lähtökohdانا ovat todennäköisesti merkittävät haitalliset ympäristövaikutukset. YVA-menettelyn soveltaminen tulee aina sitoa hankkeen ympäristövaikutuksiin. Viranomaisen tulee kuitenkin olla johdonmukainen ja arvioida samankaltaisia tapauksia yhdenmukaisin kriteerein. Vakiintuneen

10.7.2020

ratkaisulinjan mukaisesti vain harvoilta 110 kV voimalinjahankkeilta edellytetään YVA-menettelyä.

Valtakunnallisesti on tehty vuodesta 2006 alkaen noin 36 yksittäistapauspäätöstä 110 kV voimalinjojen toteuttamisesta. Näistä päätöksistä ainoastaan neljässä on päädytty edellyttämään ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeet, joilta YVA-menettelyä on edellytetty, ovat; Inkoo – Karjaa (UUS-2006-R-29-53), Toivila-Mäntylä (KSU-2009-R-7/531) Seinäjoki-Jurva (EPOELY/3130/2016), ja Maaninka-Jumisko (LAPELY/235/2018). Näistä päätöksistä kolmesta on valitettu. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituksen Toivila-Mäntylä voimajohtoon osalta, kun taas Inkoo-Karjaa voimajohtoon osalta ympäristökeskuksen ja hallinto-oikeuden päätös kumottiin eli YVA-menettelyä ei edellytetty. Maaninka-Jumisko voimajohtohanke on edelleen käsittelyssä korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Kaikissa näistä neljästä hankkeesta perusteluina YVA-menettelylle olivat mm. hankkeen koko ja maisemalliset arvot. Inkoo-Karjaa hanke oli edellä mainituista hankkeista lyhyin, 17 km. (Toivila-Mäntylä 36 km, Seinäjoki – Jurva 50 km ja Maaninka – Jumisko 75 km). Maaninka-Jumisko -hanketta lukuun ottamatta muita perusteluja YVA:n edellyttämiselle olivat osittaiset rinnakkaisjohtot (eli johtoaukeama oli leveämpi). Maaninka-Jumisko -hankkeessa kyse oli hankkeesta, jossa rakennettaisiin yhteensä 75 km uutta linjaa ja parannettaisiin 39,5 km olemassa olevaa linjaa.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että Porvoo – Askola 110 kV voimajohtohanke ei ilmene sellaisia merkittäviä vaikutuksia tai piirteitä, joiden takia valtakunnallisesta 110 kV voimajohtojen yksittäistapausratkaisulinjasta tulisi poiketa.

Tiedottaminen ja osallistuminen

Kansalaisten tiedon saannin ja osallistumismahdollisuuksien lisääminen on YVA-lain keskeinen tavoite. Koettu tiedottaminen ja osallistuminen voi erota hankkeita ohjaavien lakien määrittämästä tiedotus- ja osallistamislinjasta. Useinkaan pelkkä lakisääteinen tiedottaminen ei tuota osallisille kokemusta onnistuneesta tiedottamisesta, osallistumisen kokemuksesta puhumattakaan. Porvoo-Askola 110 kV voimajohtohankeessa tiedottamisessa on ollut ongelmia. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että tarve tiedotukselle ja osallistumiselle ei kuitenkaan ole YVA-lainsäädännössä tarkoitettu yksittäistapauspäätöksenteossa yksinään huomioon otettava tekijä. Tiedottaminen ja osallistuminen voivat olla painava lisäperuste yksittäistapausharkinnassa silloin kuin hankkeella on merkittäviä ympäristövaikutuksia, joita tässä hankkeessa ei kuitenkaan katsota olevan.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä

hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

JATKOTOIMENPITEITÄ JA SUOSITUKSIA

Uudenmaan ELY-keskus suosittelee, että kaikki selvityksessä esitetyt lieventämiskeinot toteutetaan mahdollisimman laajamittaisina. Herkät kohteet tulee merkitä maastoon ja huomioida rakentamisen aikana. Rakentamisen aikaisiin lievennyskeinoihin ja niiden ohjeistamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Uudenmaan ELY-keskus suosittelee, että rakennustyöt toteutetaan niin, että ne eivät häiritse viljelykautta tai lintujen pesintää ja soidinkautta. Tunnistetuilla lintujen törmäysriskialueilla tulee toteuttaa lieventämiskeinoja.

Viksbergin alueella tulee tarkemmassa suunnittelussa varmistaa riittävät etäisyydet kaavassa osoitettuihin ulkoilu- ja ratsastusreitteihin, jotta hanke ei vaikeuta ranta-asemakaavan toteuttamista ja reittien käyttäminen on terveellistä ja turvallista.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 2, 3, 11, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §

Hallintolaki (434/2003): 34, 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa samassa yhteydessä hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. (YVA-laki 37 § 2 momentti).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Uudenmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Uudenmaan

10.7.2020

ELYkeskuksen verkkosivuilla ja ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Porvoon kaupungin ja Askolan kuntien verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/yva-paatokset/ "Energian ja aineiden siirto sekä varastointi " -toimialan päätöksissä.

Päätös lähetetään tiedoksi sähköisesti lausunnonantajille ja kannanoton toimittaneille.

LISÄTIEDOT

Ylitarkastaja Annukka Engström, etunimi.sukunimi(a)ely-keskus.fi,
puh. 0295 021 112

LIITE

Valitusosoitus hankkeesta vastaavalle

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Annukka Engström ja ratkaissut Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen johtaja Satu Pääkkönen.

Jakelu

Lausunnonantajat

- Porvoon kaupunki, kaupunkikehityslautakunta
- Porvoon kaupunki, rakennus- ja ympäristölautakunta
- Porvoon kaupunki, ympäristöterveysjaos
- Porvoon museo / Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo
- Askolan kunta, kunnanhallitus
- Askolan kunta, ympäristönsuojeluviranomainen
- Uudenmaan liitto
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristöterveys
- Säteilyturvakeskus, STUK

Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy:n edustama asukasryhmä
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Tämä asiakirja UUELY/11829/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/11829/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pääkkönen Satu 10.07.2020 11:51

Esittelijä Engström Annukka 10.07.2020 11:46

Kymenlaakson Sähköverkko Oy
PL 9
47201 ELIMÄKI

Viite Lausuntopyyntö 16.11.2022

Lausunto Kymenlaakson Sähköverkko Oy, 110 kV voimajohtohanke Porvoo - Askola

Maankäyttö

Esitetyt vaihtoehdot sijaitsevat pääosin kaavoittamattomalla alueella. Maakuntakaavassa ne risteävät Porvoon moottoritien sekä ohjeellisen pääradan ratavarauksen ja voimajohdon linjauksen kanssa. Vaihtoehdot sijoittuvat pieneltä osin taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle.

Vaihtoehdot kolme alavaihtoehtoisena sijoittuu pieneltä osin maakuntakaavan metsätalousvaltaiselle alueelle, joka on laaja ja yhtenäinen sekä ekologisen verkoston kannalta merkittävä. Aluevarausmerkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätalouskäytössä olevia, pinta-alaltaan laajoja ja yhtenäisiä metsäalueita, jotka ovat maakunnan ekologisen verkoston kannalta merkittäviä. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on turvattava metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset. Alueen säilyminen yhtenäisenä on turvattava välttämällä alueen pirstomista muulla maankäytöllä siten, että syntyy alueen kokoon nähden vaikutuksiltaan laaja-alaisia, pysyviä tai pitkäkestoisia liikkumisesteitä. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa vaikutusten arvioinnin perusteella yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeellisia paikallisia väyliä ja yhdyskuntateknisen huollon laitteita ja rakenteita. Välttämättömien väylien suunnittelussa on turvattava ekologisten yhteyksien mahdollisimman esteetön ja turvallinen jatkuminen

Vaihtoehdot yksi ja kolme sivuavat suojelualueita, mutta eivät kulje sen läpi.

Porvoon keskeisten alueiden osayleiskaavassa vaihtoehdot sijoittuvat muun muassa lähivirkistysalueelle, työpaikka-alueelle ja maa- ja metsätalousvaltaisille alueille sekä maisemallisesti arvokkaalle alueelle. Voimajohtoreitti sijoittuu sähkölinjan vierelle, joka on osoitettu yleiskaavassa. Osayleiskaavan alueelle voimajohto on tarkoitus toteuttaa maakaapelina.

Hanke sijoittuu Porvoossa reilun kahden kilometrin matkalla asema-kaavoitetulle ranta-asemakaava alueelle. Asemakaava-alueella johtoreitti tehdään maakaapelointina. Jälkimmäisen osalta reittivaihtoehdot sijoittuvat pääosin maa- ja metsätalousvaltainen alueelle, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta.

Reittivaihtoehdot eivät sijoitu Askolan keskustaaajamien osayleiskaavan alueelle, mutta sivuavat sitä pieneltä osin.

Kulttuuriympäristö

Selvitys on laadittu asiantuntevasti ja sen perusteella on arvioitavissa voimajohtohankkeen vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan. Johtokäytävät eivät sijoitu valtakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin tai maisema-alueisiin, mutta ne sivuavat osin niitä. Hankkeella ei ole vaikutusta niihin.

Kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta laajojen peltoaukeiden ja avointen maisematilojen osalta voimajohtokäytävät ovat ongelmallisia. Mainittujen alueiden arvot perustuvat metsäsaarekkeiden rajaamiin avoimiin tiloihin ja pitkään viljeltyihin peltomaisemiin. Korkeat harustinpylväät sekä niiden välissä kulkevat voimajohdot suoja-alueineen muodostavat näkyvän maisemavaurion, joka on vieras alueiden alkuperäiselle luonteelle. Mainitun perusteella näillä alueilla hanke on luontevaa toteuttaa maakaapelointina. Muinaisjäännökset tulee huomioida muinaismuistolain edellyttämällä tavalla.

Liikenne

Mikäli voimajohdot tulevat sijoittumaan maanteiden läheisyyteen, tulee noudattaa Liikenneviraston ohjetta Sähkö- ja telejohdot ja maantiet (3/2018). Lisäksi on huomioitava ilmajohtojen vähimmäiskorkeudet maanteiden suhteen. Myös erikoiskuljetusreittien huomioiminen tulee huomioida vaikutusalueilla. Jos hanke tarvitsee sijoituslupia maantien läheisyyteen, tulee luvat hakea Pirkanmaan ELY- keskukselta erikseen. Liikennevastuualue edellyttää, että toteuttaminen ei saa heikentää mahdollisten liikennehankkeiden toteuttamista alueella. Liikenneturvallisuus tulee huomioida erityisesti hankkeen rakentamisen aikana.

Luonnonsuojelu

Eri reittivaihtoehtojen luontoarvot sekä hankkeen vaikutukset luontoarvoihin on pääsääntöisesti selvitetty kattavasti ja esitetty selkeästi ympäristöselvitysraportissa. Raportista ei ilmene onko lähtöaineistona käytetty Lajitietokeskuksen (Laji.fi) julkisia aineistoja vai onko konsultilla ollut käytössään myös salattuja tai karkeistettuja havaintotietoja (esimerkiksi petolintujen pesätiedot). Paikallisen lintutieteellisen yhdistyksen havaintoarkiston tietoja (esimerkiksi kanalintujen soidinpaikat) ei ole selvityksen perusteella tarkistettu.

Ympäristöselvityksen mukaan voimajohdon rakentamisen eri reittivaihtoehdoilla ei ole luonnonsuojelualueisiin kohdistuvia vaikutuksia tai tiedossa oleviin uhanalaisten lajien esiintymiin kohdistuvia vaikutuksia. Reittivaihtoehdot VE1 sivuaa tai leikkaa neljää metsälain mahdollisesti tarkoittamaa erityisen tärkeää elinympäristöä, mutta rakentamisella ei ole merkittävää vaikutusta luonnon monimuotoisuuteen, sillä kohteiden luonnontilaisuus on valmiiksi heikentynyt. Reittivaihtoehdon VE3 vaikutusalueella on tunnistettu kaksi huomionarvoista elinympäristöä, jotka tulevat säilymään hankkeen toteutuessa. Metsäisten elinympäristöjen pirstoutuminen aiheuttaa vaikutuksia erityisesti reittivaihtoehdon VE1 varrella.

Linnustoon kohdistuvia vaikutuksia (törmäysriski) muodostuu erityisesti Viksberginjärven lounaispuolella, missä ilmajohtona suunniteltava voimajohto sijaitsee maakunnallisesti tärkeän Ilolanjoen peltojen ja Porvoonjoen suiston välisellä hanhien lentoreitillä. Tällä osuudella voimajohto sijoittuu kuitenkin puustoiselle alueelle, mikä vähentää hanhien törmäysriskiä. Myös reittivaihtoehdon VE3 vaihtoehdot Ilmoissilta 3 sijaitsee maakunnallisesti tärkeän lintualueen Ilolanjoen pellot läheisyydessä. Hankkeessa on syytä toteuttaa lintujen törmäysriskiä lieventäviä toimenpiteitä avoimilla alueilla sijaitsevilla voimajohto-osuuksilla huomiopallojen tai vastaavien linjan havaittavuutta parantavien rakenteiden avulla.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

ELY-keskus katsoo, että esitellyn hankkeen uusi linjausvaihtoehdot alavaihtoehdoineen (VE3) ei edellytä YVA-menettelyä eikä hankkeesta ole tarpeen tehdä yksittäistapausharkintaa YVA-menettelyn edellyttämisestä. YVA-lain (252/2017) mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioidavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan liitteessä 1. Sähkönsiirtoa koskevat hankeluettelon kohta 8) energian ja aineiden siirto ja varastointi alakohta c) vähintään 220 kilovoltin maanpäälliset voimajohdot, joiden pituus on yli 15 kilometriä. Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen. Vaihtoehdon VE1 osalta ELY-keskus on tehnyt päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa 10.7.2020. Päätöksen mukaan hankkeeseen ei sovelleta YVA-lain mukaista arviointimenettelyä. ELY-keskus katsoo, että myöskään hankkeen uudella linjauksella alavaihtoehdoineen ei ole käytettävissä olevilla tiedoilla tunnistettavissa todennäköisiä merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka kokonaisuutena olisivat rinnastettavissa YVA-lain hankeluettelon hankkeeseen.

Ilmastonmuutos

Ympäristöselvityksestä puuttuu ilmastovaikutusten arviointi eikä vaihtoehtojen ilmastovaikutuksia ole vertailtu. ELY-keskus katsoo, että voimajohdon rakentamisella on ilmastovaikutuksia, joita voidaan lieventää. Hankeen haitalliset ilmastovaikutukset liittyvät metsäkatoon, etenkin turvemaidella. Haitallisten ilmastovaikutusten lieventämiseksi vaihtoehtojen vertailuun tulee sisällyttää arvio metsäkadon määrästä sekä turvemaiden osuudesta. Näiden tietojen perusteella eri vaihtoehtoja tulee vertailla vähintään laadullisesti. Jatkosuunnittelussa on syytä kiinnittää huomiota myös johtoaukean hiilinieluja ja varastoja ylläpitävään rakentamiseen ja hoitoon.

Yhteenveto

ELY-keskus katsoo, että vaihtoehtojen tutkimiselle ei ole sinällään maankäytöllistä estettä. Vaihtoehto kolme sijoittuu pieneltä osin maakuntakaavan ekologisen verkoston kannalta tärkeälle metsätalousvaltaiselle alueelle, jonka ei voi katsoa vaarantuvan reittivaihtoehdon vuoksi. Porvoon keskeisten alueiden osayleiskaavassa johtokäytävä sivuaa maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi määrättyä aluetta, mutta ei sijoitu sinne. Maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden pirstominen ei ole ekologisesti kestävä, minkä vuoksi tätä tulee välttää. Ilmastovaikutuksia tulee arvioida tarkemmin ja panostaa erityisesti haitallisten ilmastovaikutusten minimoimiseen metsävaltaisilla alueilla sekä avoimessa maisematilassa, kuten pelloilla operoitaessa luonteva vaihtoehto on toteuttaa hanke maakaapelointina.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Henrik Wager ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Brita Dahlqvist-Solin. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

TIEDOKSI

Valmisteluun osallistuneet UUDELY / Lyytikäinen, Engström, Velmala, Rautiainen

Tämä asiakirja UUELY/12870/2017 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/12870/2017 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Wager Henrik 28.11.2022 16:23

Ratkaisija Dahlqvist-Solin Brita 28.11.2022 16:20

Aluesuunnittelu / Kaarina Rautio

TLT-Buildinga Oy
Marianna Ojala
Puunaulankatu 5
2810 Pori

Lausuntopyyntö 14.6.2019

Lausunto 110 kV voimajohtohankkeesta Porvoo Askola

Voimassa olevissa maakuntakaavoissa on osoitettu lausunnolla oleva suunniteltu voimajohto osuudella Porvoon sähköasema Sannaisten suunta. Voimajohto-osuutta Porvoosta Askolan suuntaan (18 km) ei ole osoitettu voimassa olevissa maakuntakaavoissa.

Voimajohdon linjausvaihtoehtojen suunnittelussa on otettu huomioon voimassa olevat maakuntakaavat ja niissä osoitettu alueen muu maankäyttö. Hankkeen linjaus ja toteutustapa, jossa voimajohto toteutetaan ensin kaapeliratkaisuna Valtatie 7:lle asti ja siitä eteenpäin Askolaan ilmajohtona, ei vaikeuta maakuntakaavan toteuttamista.

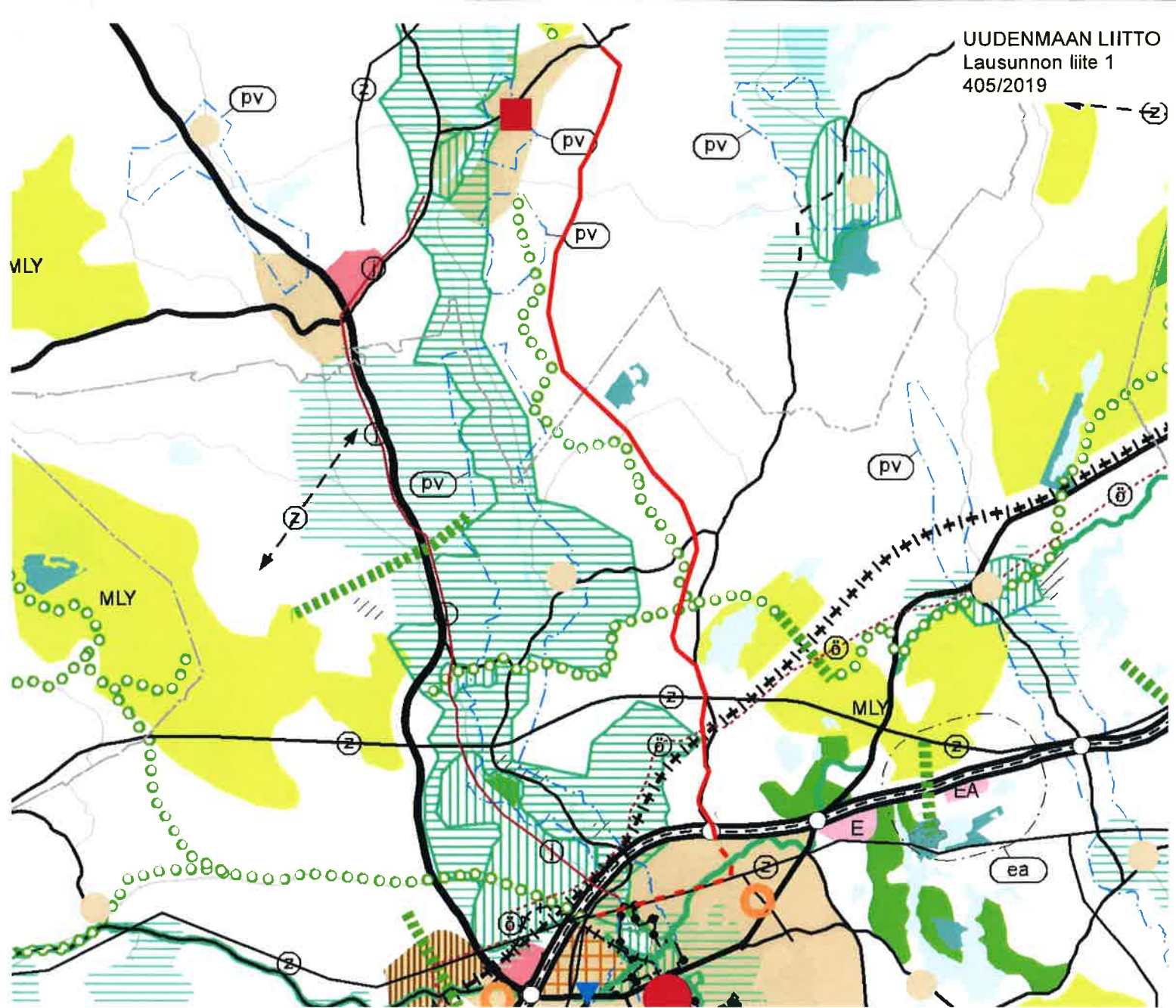
Uudenmaan liitolla ei ole hankkeesta huomautettavaa Energiamarkkinavirastolle tehtävään hankelupahakemukseen eikä Valtioneuvostolle tai Maanmittauslaitokselle tehtävään lunastuslupahakemukseen.

Merja Vikman-Kanerva
johtaja, aluesuunnittelu

Kaarina Rautio
suunnittelupäällikkö

Liitteet	Liite 1. Uudenmaan maakuntakaavojen yhdistelmä
Jakelu	TLT-Buildinga Oy, Marianne Ojala Uudenmaan liitto / kirjaamo
Tiedoksi	Mariikka Manninen, Uudenmaan liitto

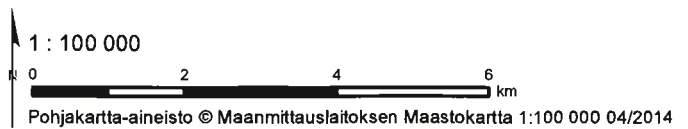

PORVOO, ASKOLA

PORVOO-ASKOLA 110 KV VOIMAJOHTOHANKE

- Ilmajohdo
- - - Maakaapeli

UUDENMAAN MAAKUNTAKAAVOJEN YHDISTELMÄ 2017

	Taajamatoimintojen alue
Område för tätortsfunktioner		110 kV voimajohto
110 kV kraftledning
	Virkistysalue
Rekreationsområde		400 kV voimajohto
400 kV kraftledning
	Moottoriväylä
Motorled		Ohjeellinen pääöljyputki
Riktgivande sträckning för oljehuvudledning
	Yhdystie
Förbindelseväg		Pohjavesialue
Grundvattensområde
	Eritasoliittymä
Planskild anslutning		Kansallinen kaupunkipuisto
Nationalstadsparken
	Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa vaihtoehdoisen ratkaisun tai ohjeellisen linjauksen
Trafikled betecknad med streckad linje anger en alternativ lösning eller riktgivande sträckning		Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009)
Byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009)
	Ulkoilureitti
Friluftsled		Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. (Valtioneuvoston päätös 1995)
Nationellt värdefullt landskapsområde (statsrådets beslut 1995)

Aluesuunnittelu

TLT Engineering

Lausuntopyyntö 28.10.2022

Lausunto voimajohtohankkeesta Porvoo-Askola 110 kV

TLT Engineering on pyytänyt Uudenmaan liitolta 20.6.2019 annetun lausunnon (405/2019) täydentävää lausuntoa voimajohdon toteutus- (ilmajohto/maakaapeli) ja reittivaihtoehdoista Porvoon Hambontieltä Askolaan.

Maakuntakaavatilanne

Ympäristöselvityksen kohdassa 4.3.1 esitetty voimajohtohankkeen alueen maakuntakaavatilanteen kuvaus ja tulkinta on oikea. Uusimaa-kaavan kokonaisuus on hallinto-oikeuden 24.9.2021 antamilla päätöksillä pääosin voimassa, eikä voimajohtohankkeen alueella ole valituksenalaisia maakuntakaavamerkintöjä. Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen kuuluvassa Itä-Uudenmaan maakuntakaavassa Porvoon ja Askolan välinen 110 kV voimajohtohanke on osoitettu merkinnällä Voimajohdon ohjeellinen linjaus.

Yleiskaavatilanne

Ympäristöselvityksen kohdassa 4.3.2 esitetty voimajohtohankkeen alueen yleiskaavatilanteen kuvaus on oikea. Maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, mutta se on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. Arvioitavana olevan voimajohtohankkeen eteläinen osa, noin 2 km, sijoittuu oikeusvaikutteisen Porvoon keskeisten alueiden osayleiskaavan alueelle, joten tällä alueella maakuntakaava ei ohjaa hankkeen suunnittelua.

Reittivaihtoehdot

Kaikki linjausvaihtoehdot toteuttavat maakuntakaavan tavoitetta saada toimintavarmempi sähköyhteys välille Porvoo – Askola. Linjausvaihtoehdot eivät ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa.

Kanta toteutustapaan

Ohjeellisen voimajohtohankkeen linjaus tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Linjauksen toteutustapa ml. kaapelointi toteutuu yksityiskohtaisemmassa linjauksen suunnittelussa sovitettaessa voimajohto alueen muuhun maankäyttöön ja reunaehtoihin. Linjauksen toteutustapa lausunolla olevassa hankkeessa ei ole seudullinen kysymys, minkä takia Uudenmaan liitto ei ota siihen kantaa.

Paula Autioniemi
va johtaja, aluesuunnittelu

Kaarina Rautio
suunnittelupäällikkö

Jakelu

sari.laivonen@tlgroup.fi
Uudenmaan liitto / Kirjaamo

Tiedoksi

mariikka.manninen@uudenmaanliitto.fi

Museovirasto
PL 913
00101 Helsinki

Asiakirjan nimi: PORVOO, ASKOLA, Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n 110 kV
voimajohtohanke Porvoo-Askola
Asiakirjan päivämäärä: 21.08.2019
Diaarinumero: MV/165/05.02.01/2017
Asiakirjan tunnus / Docid: 197730
Asiakirjan allekirjoittajat: Intendentti, Sari Mäntylä-Asplund, Esittelijä, 21.8.2019 13:55:54, C=FI
Yli-intendentti, Helena Taskinen, Päättäjä, 21.8.2019 15:28:41, C=FI
Tarkistesumma: XWIIBMcejYrznM/yUP2mGyIO/uk=

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Museoviraston sähköisessä tietojärjestelmässä. Lisätietoja
Museoviraston kirjaamosta (0295 33 6000, kirjaamo@museovirasto.fi)

Lausunto

21.08.2019

MV/165/05.02.01/2017 1 (2)

TLT-Engineering Oy
Puunaulakatu 5
28100 PORI

Viite Lausuntopyyntö 14.6.2019

Asia **PORVOO, ASKOLA, Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n 110 kV voimajohtohanke Porvoo-Askola**

TLT-Building Oy on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa koskien Kymenlaakson sähköverkko Oy:n 110 kV voimajohtohanketta (maakaapeli ja ilmajohto) välille Porvoo-Askola. Voimajohtohankkeen suunnittelusta sekä hankkeeseen liittyvistä lupa-asioista vastaa TLT-Building Oy. Museovirasto on tutustunut hankkeeseen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ja lausuu siitä seuraavan.

Voimajohtohanketta ja kahta vaihtoehtoista reittiä on esitelty viranomaisneuvottelussa 3.10.2017, jossa oli paikalla myös Museoviraston edustaja. Tällöin tuotiin esiin arkeologisen inventoinnin tarve. Viranomaisneuvottelujen pohjalta reittivaihtoehdoista valikoitui toteutettavaksi itäinen vaihtoehto. Suunniteltava uusi voimajohto alkaa Porvoon sähköasemalta 2x110 kV maakaapelina, joista toinen on Porvoon Sähköverkko Oy:n kaapeli. Maakaapeliosuuden pituus on n. 3,4 km. Voimajohdon maakaapeliosuus päättyy Haavistonmäen kohdalle, missä voimajohto ylittää Valtatie 7:n (E18) ilmajohtona. Ilmajohtosuuden pituus on n. 15,4 km ja se päättyy Askolan sähköasemalle. Ilmajohdon vaatima maa-alueen tarve on 26 metriä leveä johtoaukea sekä tämän molemmin puolin 10 m leveät reunavyöhykkeet. Uuden voimajohtoreitin pituus on noin 18,7 km.

Voimajohtoreitillä tehtiin arkeologinen inventointi huhti-toukokuussa 2019 (Mikroliitti Oy). Inventoinnin tuloksena voitiin voimajohtolinjan lähialueella todeta kolme muinaismuistolain (295/63) suojelemaa kiinteää muinaisjäännöstä. Niiden sijainnit inventointitietojen mukaan ovat:

- **Askola Silta-Aro** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 18010016), kivikautinen asuinpaikka, noin 50 m linjan keskikohdasta
- **Porvoo Bergsta krog** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000022449), vanha krouvin paikka rakennusjäännöksineen, noin 30 m suunnitellun linjan keskikohdalta
- **Porvoo Vähäsuo** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000036048) rajamerkki, noin 37 m linjan keskikohdasta.

Kaikki em. muinaisjäännökset sijaitsevat johtoalueella C, jossa maa-alueen tarve on 26 metriä leveä johtoaukea sekä tämän molemmin puolin 10 m leveät reunavyöhykkeet.

Keskikohdasta laskettuna tarve on rakennusrajalle 23 metriä. Näin ollen kaikki edellä mainitut muinaisjäännökset jäisivät rakennettavan alueen ulkopuolelle eikä voimajohdon rakentaminen vaikuta muinaisjäännösten säilymiseen. Lähinnä rakentamisaluetta olevat kohteet Bergsta krog ja Vähäsuo tulee kuitenkin huomioida rakennustöiden aikana esimerkiksi työkoneiden reittejä suunniteltaessa ja puuston poistossa, jotta muinaisjäännöksiä ei vahingoiteta. Kiinteiden muinaisjäännösten rakenteiden päältä ei saa

ajaa työkoneilla. Tästä syystä kohteiden sijainti tulee olla alueella toimivien tiedossa ja tarvittaessa ne on merkittävä maastoon.

Lisäksi johtoalueelle C, linjakäytävän kohdalle sijoittuu Porvoon Pykälissä vanha kiviaita kohdenimeltään **Brinkas** (*tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000036047*). Se on luokiteltu nk. muuksi kulttuuriperintökohteeksi. Tällaiset kohteet eivät ole muinaismuistolain suojelemia, mutta niillä on paikallishistoriallista merkitystä. Kiviaidan ajoitus on epävarma. Kohde voidaan poistaa eikä toimenpiteelle tarvita kajoamislupaa, koska kysymyksessä ei ole kiinteä muinaisjäännös. Voidaan katsoa, että kiviaita on inventoinnin yhteydessä dokumentoitu riittävällä tavalla.

Mikäli reittiin tehdään muutoksia, jotka poikkeavat inventoidusta reitistä ja voivat vaikuttaa muinaisjäännöksiin, tulee suunnitelmat lähettää Museovirastolle arvioitaviksi.

Museovirastolla ei ole muuta kommentoitavaa voimajohtohankkeeseen.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta hankkeesta lausuu Museoviraston kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen nojalla Porvoon museo / Itä-Uudenmaan maakuntamuseo.

Yhteyshenkilönne Museovirastossa on intendentti Sari Mäntylä-Asplund, puh. 0295 33 6290, sari.mantyla-asplund@museovirasto.fi.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Sari Mäntylä-Asplund

Tiedoksi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Itä-Uudenmaan maakuntamuseo
Suunnitteluinsinööri Marianna Ojala / TLT-Building Oy

Museovirasto
PL 913
00101 Helsinki

Asiakirjan nimi: PORVOO, ASKOLA, Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n 110 kV
voimajohtohanke Porvoo-Askola
Asiakirjan päivämäärä: 14.11.2022
Diaarinumero: MV/165/05.02.01/2017
Asiakirjan tunnus / Docid: 284909
Asiakirjan allekirjoittajat: Intendentti, Sari Mäntylä-Asplund, Päättäjät, 14.11.2022 13:47:43,
C=FI
Tarkistesumma: 8a65a5ac0492f6043911d290f1bc8f87
03b8e5e41015747116308666bbc455fa
b86eae7869de523147fa16b76f0b80df
5862487f450b9ec2d3cc605be480b646

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Museoviraston sähköisessä tietojärjestelmässä. Lisätietoja
Museoviraston kirjaamosta (0295 33 6000, kirjaamo@museovirasto.fi)

Kirje

14.11.2022

MV/165/05.02.01/2017 1 (1)

TLT-Building Oy/Pori
Puunaulakatu 5
28100 PORI

Viite Lausuntopyyntö 28.10.2022

Asia **PORVOO, ASKOLA, Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n 110 kV voimajohtohanke
Porvoo-Askola**

TLT-Building Oy on pyytänyt Museoviraston lausuntoa otsikon asiasta.

Museoviraston ja alueellisten vastuumuseoiden työnjakoon perustuen, asiasta lausunnon antaa Itä-Uudenmaan alueellisena vastuumuseona toimiva Porvoon museo.

Intendentti

Sari Mäntylä-Asplund

Tiedoksi Sari Laivonen / TLT-Building Oy
Porvoon museo
Riikka Mustonen / Porvoon museo

PORVOON MUSEO

BORGÅ MUSEUM

16.8.2019

TLT-Building Oy
Marianna Ojala
Puunaulakatu 5
28100 PORI

Viite: Lausuntopyyntönne 14.6.2019

Asia: **Porvoo - Askola 110 kV maakaapeli ja ilmajohto**

Kymenlaakson sähköverkko Oy suunnittelee uutta 110 kV maakaapelia ja ilmajohtoa välille Porvoo - Askola. Porvoon museo / Itä-Uudenmaan maakuntamuseo on tutustunut hankkeen aineistoon, ja lausuu toimialaansa - maisemaan ja kulttuuriperintöön - liittyvistä asioista, todeten seuraavaa.

Uusi Porvoo - Askola voimajohto on osa Kymenlaakson sähköverkko Oy:n verkon kehitystä, jolla turvataan Askolan alueen tarvittavan energian riittävyys sekä toimitusvarmuus. Uusi voimajohtoyhteys muodostaa rengasverkkoyhteyden Askolaan ja sillä on suora vaikutus sähkön toimitusvarmuuteen.

Voimajohtohanke ja reittivaihtoehdot on alustavasti esitelty 3.10.2017 pidetyssä viranomaisneuvottelussa. Hankkeen toteuttamiseksi tutkitut ja viranomaisille esitellyt kaksi reittivaihtoehtoa olivat itäinen johtosuunta ja läntinen johtosuunta. Neuvottelujen pohjalta reittivaihtoehdoista valikoitui toteutettavaksi itäinen vaihtoehto.

Suunniteltava uusi voimajohto alkaa Porvoon sähköasemalta 2x110 kV maakaapelina. Maakaapeliosuuden pituus on n. 3,4 km. Voimajohdon maakaapeliosuus päättyy Haavistonmäen kohdalle, missä voimajohto ylittää Valtatie 7 (E18) ilmajohtona. Ilmajohto-osuuden pituus on n.15,4 km ja se päättyy Askolan sähköasemalle. Voimajohtoreitin pituus on noin 18,7 km. Käytettävä pylvästyyppeä on pääasiassa harustettu pylväsrakenne. Johtoreitti sijoittuu Porvoon kaupungin ja Askolan kunnan alueille. Ilmajohdon vaatima maa-aluearve on 26 metriä leveä johtoaukea sekä tämän molemmin puolin 10 m leveät reunavyöhykkeet.

Hankkeesta on laadittu ympäristöselvitys. Selvityksen mukaan voimajohtoreitillä ei ole vaikutuksia voimajohdon vaikutusalueella oleviin valtakunnallisesti merkittäviin rakennetun kulttuuriympäristön alueisiin. Voimajohto risteää kahdessa kohtaa vanhan tienpohjan Suuren Rantatien (RKY 2009). Risteämiskohdissa voimajohto on suunniteltu toteutettavaksi maakaapelointina. Ensimmäisessä kohdassa RKY -tie kulkee nykyistä Vanhaa Kuninkaantietä ja toisessa kohtaa Galtbackantietä. Kyseiset tienpohjat eivät ole arvotettu kiinteiksi muinaisjäännoiksi eikä nykyisellään tiekäytössä olevien teiden vähäisillä kaivutöillä ole vaikutusta Suuren Rantatien ominaispiirteisiin tai arvoihin.

Voimajohtoreitti sijoittuu pääosin metsäisille ja sulkeutuneille alueille, eikä näillä alueilla voimajohto juuri aiheuta maisemallisia vaikutuksia. Voimajohto ylittää ilmajohtona Metsäkulman peltoalueen ja Askolan keskustan eteläpuolisia peltoalueita tuoden kyseisiin viljelymaisemaan uuden maisemallisen elementin.

Porvoon museo yhtyy ympäristöselvityksen näkemyksiin, eivätkä hankkeessa alueella tehtävät järjestelyt ole kulttuuriympäristön ja alueen maiseman kestävyys huomioon ottaen sellaisia, että Porvoon museolla olisi asiaan huomauttamista.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnon antaa Itä-Uudenmaan maakuntamuseo ja Museoviraston välisen yhteistyösopimuksen perusteella Museovirasto.

Marina Catani
Museonjohtaja

Juha Vuorinen
Rakennustutkija

Tiedoksi: Museovirasto / Kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

PORVOON MUSEO

BORGÅ MUSEUM

PoM161/2022 29.11.2022

TLT-Building Oy
Sari Laivonen
sari.laivonen@tltgroup.fi

Lausunto Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n 110 kV voimajohtohankkeesta Porvoo-Askola

Kymenlaakson Sähköverkko Oy on keväällä 2017 käynnistänyt Porvoo – Askola 110kV voimajohtohankkeen. Viranomaisneuvotteluissa on tarkasteltu kahta reittivaihtoehtoa. VE1 ja VE2. Suunnitteluun otettiin mukaan VE3, josta tehtiin ympäristöselvitys ja arkeologinen inventointi. VE2 vaihtoehto on jätetty pois tarkasteltavista vaihtoehdoista. Lausuntopyyntöissä pyydetään ottamaan kantaa seitsemään eri toteutusvaihtoehtoon, jotka VE1 ja VE3 reitit alavaihtoehtoineen.

Hankkeen ympäristöselvityksessä kuvataan maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet sekä vaikutukset niihin. Selvityksessä on kiitettävästi myös maisemasovitteita vaikutusten havainnoimiseksi. Suunnitellut johtokäytävävaihtoehdot sivuavat pieneltä osin Porvoon päässä Porvoonjokilaakson valtakunnallisesti merkittävää maisema-alueita, jossa reitti on suunniteltu toteutettavan maakaapelina, jolloin maisemavaikutukset eivät ole merkittäviä. Molemmissa vaihtoehdoissa on tutkittu myös maakaapeliosuuden jatkamista Myrskyläntien varressa olemassa olevien kävelypolkujen yhteydessä, mikä on yleisesti eduksi maisemalle. Vaihtoehdoista 1 on ongelmattomin kulttuuriympäristön kannalta, koska se sijoittuu pääosin metsäiselle alueelle. Vaihtoehto 3 sijoittuu enemmän peltoalueille ja vaikutukset maisemaan ovat suuremmat. Pylväät tuovat maisemaan uuden ja vieraan elementin, jotka näkyvät kauas. Maisemallisin perustein onkin perusteltua, jos myös peltoalueilla voimajohto toteutettaisiin maakaapeleina.

Muinaisjäännösinventoinnit on tehty vuosina 2019 ja 2021. Inventoinnit olisi hyvä toimittaa alueellisen vastuumuseon arvioitaviksi ennen kuin niitä käytetään apuna suunnittelussa. Inventointiraportin arvotukset ovat ehdotuksia, jotka vahvistaa vastuumuseon arkeologi.

VE1 on muinaisjäännösten näkökulmasta paras, koska reitillä on vähiten muinaisjäännöksiä. Muutkin linjaukset ovat mahdollisia, kunhan tarkemman suunnittelun ja toteutuksen tekee huolella. On otettava huomioon, että arkeologisessa inventoinnissa tutkitaan pintamaita ja topografiaa, mutta ei tehdä tarkkoja tutkimuksia. Niinpä muinaisjäännösten rajaukset ovat vain ohjeellisia, ja niitä tulee tarkastella tarkemmin, jos maahan kajoavia toimenpiteitä suunnitellaan niiden läheisyyteen. Muinaisjäännösten läheisyyteen tulevia pylväitä, maakaapeleita ja rakentamisen aikaista kulkemista tulee tarkastella vielä yksityiskohtaisella tasolla alueellisen vastuumuseon arkeologin kanssa. Esimerkiksi Myllyniitty-kohteen laajuutta ei ole sen koillisosassa varmistettu koekuopin, joten jos pylvästä suunnitellaan rajauksen koillispuolen niemekkeelle (ks. liitekartta), tarvitaan paikalla tarkempia arkeologisia koetutkimuksia.

Aineistossa oli esitelty reittivaihtoehto, jossa kävelypolulta kulkee maakaapeliosuus Kausaskarkeen kautta VE1 linjalle. Tämä osuus on inventoimatta. Samoin ympäristöselvityksen sivulla 6 esellään mahdollisia muita reittejä Myrskyläntien varresta VE3 reitille. Myös nämä ovat inventoimatta ja tulee tutkia, jos kyseinen vaihtoehto päätetään ottaa käyttöön.

Brinkas-kivaita ei täytä muinaisjännöksen kriteerejä, mutta on kulttuuriperintökohde ja tulisi tämän vuoksi hankkeessa säilyttää.

Johanna Lehto-Vahtera
Museonjohtaja

Kirsi Toivonen
Rakennustutkija

Riikka Mustonen
Arkeologi

Tiedoksi:

Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
ELY-keskus, kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

